

„ТРЕЙС ГРУП ХОЛД“ АД

МЕЖДИНЕН ИНДИВИДУАЛЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ КЪМ 31.12.2013

Финансовият отчет за годината завършваща на 31.12.2013г. от страница 1 до страница 56 е одобрен и подписан от името на „ТРЕЙС ГРУП ХОЛД“ АД от:

Изпълнителен директор:

Мирослав Манолов

Съставител:

Мария Сурчева

Изпълнителен директор:

Мирослав Манолов

TRACE
ТРЕЙС ГРУП ХОЛД АД

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Наименование на предприятието „ТРЕЙС ГРУП ХОЛД”АД

Съвет на директорите

Председател

Николай Ганчев Михайлов

Членове

Цветан Иванов Цонев

Иван Димитров Христов

Манол Пейчев Денев

Мирослав Калчев Манолов

Антон Николов Дончев

Мария Георгиева Каварджикова

Изпълнителен директор

Николай Ганчев Михайлов

Цветан Иванов Цонев

Мирослав Калчев Манолов

Съставител

Мария Петрова Сурчева

Юристи

Мирослав Калчев Манолов

Одитен комитет

Марин Радославов Тодоров

Светла Стоилова Черийска

Кирил Иванов Петков

Държава на регистрация на предприятието

РБългария

Седалище и адрес на регистрация

Гр.София 1408, ул. ”Никола Образописов” 12

Място на офис или извършване на стопанска дейност

Гр.София 1408, ул. ”Никола Образописов” 12

Обслужващи банки

Уникредит Булбанк АД

МКБ Юнион Банк АД

Първа Инвестиционна Банка АД

Корпоративна Търговска Банка АД

Обединена Българска Банка АД

SG Експрес Банк АД

Банка Пиреос АД

Финансовият отчет е индивидуален отчет на предприятието.

Брой служители

59

Предмет на дейност и основна дейност на предприятието

Извършване на строително-монтажни работи

Управление на проекти в областта на високото и пътно строителство

Консултантски услуги

Търговска дейност

Отдаване под наем (сублизинг) на дълготрайни активи

Дата на финансовия отчет

31.12.2013г.

ИЗЯВЛЕНИЕ ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ

Дружеството прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които имат ефект върху финансовия отчет на Дружеството и са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2012 г.:

МСФО 7 Финансови инструменти: оповестяване – прехвърляне в сила от 01 юли 2012 г., приет в ЕС през ноември 2012 г.

Изменението на МСФО 7 води до по-голяма прозрачност при отчитането на сделки с прехвърляне на финансови инструменти и улеснява разбирането на ползвателите на финансовите отчети относно излагането на рискове при прехвърляне на финансови активи и ефекта от тях върху финансовото състояние на дружеството, особено в случай на секюритизиране на финансови активи.

МСФО 1 Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане

Измененията на МСФО 1 касаят периода, от който следва да се прилагат промените, направени във връзка с изменението на МСФО 7 „Финансови инструменти: оповестяване”.

Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството

Към датата на одобрението на този финансов отчет някои нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти са публикувани, но не са влезли в сила и не са били приложени от по-ранна дата от Дружеството.

Годишни подобрения 2011 г., приети от ЕС през 2012 г.:

МСФО 1 Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане (изменен) (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 юли 2011)

Корекциите в стандарта са две, първата прецизира терминология по отношение на датата на прехода към МСФО. Втората дава възможност и предписания на предприятия, действали в хиперинфлационни икономики, които не са били в състояние да спазват изискванията на МСФО да се върнат към представяне съответствие с последните.

МСФО 7 Финансови инструменти: оповестяване (изменен) (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 януари 2013)

Промените в стандарта са във връзка с разширени изисквания за оповестяване относно компенсиране на финансови активи и пасиви. Това ще подпомогне потребителите на финансови отчети да оценят по-добре ефекта или потенциалният такъв от компенсиране на финансови активи и пасиви. Измененията също така имат за цел да спомогнат сравнимостта между финансовите отчети изготвени, съгласно МСФО и Общоприетите счетоводни принципи на САЩ.

МСФО 10 Консолидирани финансови отчети (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 януари 2013, за ЕС – започващи на или след 01 януари 2014)

МСФО 10 установява принципи за изготвяне и представяне на консолидирани финансови отчети за дружества, които контролират едно или повече предприятия. Стандартът замества определенията и принципите, които даваха МСС 27 и ПКР 12 като дефинира нови определения за контрол. МСФО 10 регламентира, че инвеститор контролира дадено предприятие тогава и само тогава, когато са налице следните три условия едновременно: власт върху предприятието, изложен е на променливата възвращаемост от участието си и има възможност да влияе върху размера на последната.

МСФО 11 Съвместни дейности (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 януари 2013, за ЕС – започващи на или след 01 януари 2014)

МСФО 11 въвежда нови изисквания по отношение на съвместни дейности, като замества тези в МСС 31 и отменя ПКР 13. В стандарта е премахната възможността за пропорционална консолидация като за това са осигурени преходни разпоредби. В допълнение МСФО 11 премахва съвместно контролираните активи и дефинира съвместни дейности и съвместни предприятия.

МСФО 12 Оповестяване на интереси в други предприятия (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 януари 2013, за ЕС – започващи на или след 01 януари 2014)

Целта на МСФО 12 е да въведат детайлни изисквания за оповестяване, с които да подпомогне потребителите на финансови отчети да оценят: същността и рисковете свързани с участието в други предприятия и ефектите от тези рискове върху резултатите, финансовото състояние и паричните потоци на предприятието-инвеститор. Стандартът се прилага, както за консолидирани така и за неконсолидирани предприятия, в които дадено дружество има интерес.

МСФО 13 Определяне на справедливата стойност (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 януари 2013)

Целта на МСФО 13 е да замести насоките за определяне и оповестяване на справедливата стойност в съществуващите МСФО с отделен стандарт. Стандартът определя справедливата стойност, предоставя насоки как да се определи и въвежда изисквания за оповестяването ѝ. МСФО 13 не променя регламентите, в съществуващите МСФО, по отношение на обектите, които трябва да бъдат оценени и/или оповестени по справедлива стойност.

МСС 1 Представяне на финансови отчети (изменен) (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 юли 2012, за ЕС – започващи на или след 01 януари 2013)

Промените в МСС 1 имат за цел да подобрят представянето на компонентите в отчета за всеобхватния доход, като същевременно се запазват предоставените две възможности за представяне на: два отчета – отчет за доходите и отчет за всеобхватния доход или единен отчет за всеобхватния доход. С измененията се въвеждат изисквания за групиране на позициите в друг всеобхватен доход в две категории, съответно: статии, които в последствие ще бъдат признати в текущата печалба и загуби, и такива, които няма да бъдат признати в текущия резултат. Данъците свързани с тези статии трябва да се представят аналогично.

МСС 12 Данъци върху дохода (изменен) (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 януари 2012, за ЕС – започващи на или след 01 януари 2013)

Стандартът изисква дружествата да оценяват отсрочените данъци, свързани с активи, в зависимост от начина, по който се очаква да бъде възстановена тяхната балансова стойност чрез използване или продажба. Тъй като при инвестиционни имоти, отчитани по справедлива стойност съгласно МСС 40 „Инвестиционни имоти“, е трудно и субективно да се определи каква част от възстановяването ще се извърши чрез последващо използване или продажба, се въвежда изключение от посочения принцип - опровержимото предположение, че балансовата стойност на посочените инвестиционни имоти ще бъде възстановена единствено чрез продажба. В резултат на изменението в стандарта са включени указанията на ПКР 21 „Данъци върху дохода – възстановяване на преоценените неамортизируеми активи“ и разяснението е отменено.

МСС 19 Доходи на персонала (изменен) (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 януари 2013)

Основните промени в стандарта са свързани с премахването на метода на превишението над десет процентния коридор. Изменени и допълнени са изискванията свързани с признаването и оповестяването на плановете, представляващи дефинирани доходи. Конкретизирани са указанията за отделно представяне на промените в активите и задълженията по плановете с дефинирани доходи така, че да не се възприемат като следки от оперативна дейност.

МСС 27 Индивидуални финансови отчети (преработен) (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 януари 2013, за ЕС – започващи на или след 01 януари 2014)

Измененията са във връзка с публикуването на МСФО 10, преработеният МСС 27 Индивидуални финансови отчети заменя МСС 27 Консолидирани и индивидуални финансови отчети. Изискванията по отношение на консолидациите са променени и прехвърлени в новия МСФО 10 Консолидирани финансови отчети.

МСС 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия (преработен) (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 януари 2013, за ЕС – започващи на или след 01 януари 2014)

Измененията са във връзка с приемането на МСФО 10, МСФО 11 и МСФО 12. Преработения МСС 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия заменя МСС 28 Инвестиции в асоциирани предприятия.

МСС 32 Финансови инструменти - представяне (изменен) (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 януари 2014)

Промените са във връзка с въведените изисквания по отношение на компенсирането на финансови активи и пасиви, намерили отражение и МСФО 7.

КРМСФО 20 Разходи за отстраняване на повърхностния слой в производствената фаза на открита мина (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 януари 2013)

Целта на разяснението е да даде насоки за признаването на производствените разходи за разкриването на открити мини като актив, както и за първоначалното и последващото му оценяване, за да се ограничи многообразието от начини, по които предприятията отчитат тези разходи.

Ръководството очаква, че всички нововъведения ще бъдат включени в счетоводната политика на Дружеството за първия отчетен период, започващ след датата, от която те влизат в сила.

Годишни подобрения 2011 г., които са в сила за следващи периоди и все още не са приети от ЕС:**МСФО 7 Финансови инструменти: оповестяване (изменен)** (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 януари 2015)

Промените в стандарта са във връзка с въведени изисквания за оповестяване относно първоначалното прилагане на МСФО 9.

МСФО 9 Финансови инструменти (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 януари 2015)

МСФО 9 представлява първата част от проекта на Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) за замяна на МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване”. Той заменя четирите категории финансови активи при тяхното оценяване в МСС 39 с класификация на базата на един единствен принцип. МСФО 9 изисква всички финансови активи да се оценяват или по амортизирана стойност или по справедлива стойност. МСФО 9 премахва необходимостта от няколко метода за обезценка, като предвижда метод за обезценка само за активите, отчитани по амортизирана стойност. Допълнителни раздели във връзка с обезценка и счетоводно отчитане на хеджиране са все още в процес на разработване. Ръководството на Дружеството следва да оцени ефекта от измененията върху финансовия отчет. Въпреки това то не очаква измененията да бъдат приложени преди публикуването на всички раздели на стандарта и преди да може да се оцени техния цялостен ефект.

Годишни подобрения 2012 г., които са в сила за следващи периоди и все още не са приети от ЕС:**МСФО 1 Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане** (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 януари 2013)

Промените са свързани с направените през 2008 г. изменения в МСС 20 Отчитане на безвъзмездни средства, предоставени от държавата, и оповестяване на държавна помощ, с което се разрешава предприятие прилагашо за първи път МСФО да изпълни тези изисквания за заеми получени на датата на преминаване или по-късно. А при условие, че необходимата информация за средствата и заемите, получени от държавата, е налична от дата на получаване на помощта, то има право да приложи изискванията на МСС 20.

МСФО 10 Консолидирани финансови отчети (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 януари 2013)**МСФО 11 Съвместни дейности** (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 януари 2013)**МСФО 12 Оповестяване на интереси в други предприятия** (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 януари 2013)

Публикуваните изменения в трите стандарта имат за цел да облекчат преходните им разпоредби, като се оптимизират изискванията за представяне на коригирана сравнителна информация. Съща така при оповестяването на неконсолидирани дружества се премахва изискването за оповестяване на информация за периоди преди влизането в сила на стандартите.

МСФО 10 Консолидирани финансови отчети (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 януари 2014)

МСФО 12 Оповестяване на интереси в други предприятия (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 януари 2014)

МСС 27 Индивидуални финансови отчети (преработен) (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01 януари 2014)

Промените в трите стандарта имат за цел освобождаване от изискването за изготвяне на консолидирани отчети от инвестиционни дружества и използването на справедлива стойност вместо това, което е аргументирано с ограничената полза от първите при такива предприятия.

БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ И ПРИЛАГАНИ СЪЩЕСТВЕНИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИКИ

Промени в счетоводната политика

Възприетата счетоводна политика е последователна с прилаганата през предходната година.

Текущи и нетекущи активи

Актив се класифицира като текущ когато отговаря на някой от следните критерии:

- очаква да реализира актива или възнамерява да го продаде или употреби в своя нормален оперативен цикъл;
- държи актива предимно с цел търгуване;
- очаква да реализира актива в рамките на дванадесет месеца след края на отчетния период; или
- активът е пари или парични еквиваленти (съгласно дефиницията на МСФО 7), освен ако за актива няма ограничение да бъде разменян или използван за уреждане на пасив в продължение най-малко на дванадесет месеца след края на отчетния период

Актив се класифицира като нетекущ ако не отговаря на критериите за класифициране като текущ.

Имоти, машини и съоръжения

Активи се отчитат като Имоти, машини и съоръжения когато отговарят на критериите на МСС 16 за признаване и имат цена на придобиване равна или по-висока от 700лв. Активите които имат цена на придобиване по ниска от посочената се отчитат като текущи разходи за периода на придобиване в съответствие с одобрената счетоводна политика. Всеки имот, машина и съоръжение се оценява при придобиването му по цена на придобиване определена в съответствие с изискванията на МСС 16.

Предприятието е приело да отчита всяка позиция на Имотите, машините и съоръженията в съответствие с МСС 16 по цена на придобиване намалена с натрупаната амортизация и натрупана загуба от обезценка.

Последващи разходи свързани с отделен имот, машина и съоръжение се отчитат в увеличение на балансовата стойност на актива, ако е спазен принципа на признаване определен в МСС16.

Раходите за текущото обслужване на имоти, машини и съоръжения се отчитат в печалба или загуба в момента на извършването им.

Балансовата стойност на даден имот, машина и съоръжение се отписва:

-при продажба на актива;

или

-когато не се очакват никакви други икономически изгоди от използването на актива или при освобождаване от актива;

Печалбата или загубата, възникваща от отписването на имот, машина и съоръжение се включват в печалбата или загубата, когато активът се отпише, освен ако МСС 17 не изисква друго при продажба и обратен лизинг. Печалбите или загубите, възникващи при отписване на имот, машина

или съоръжение се определят като разлика от между нетните постъпления от продажбата, ако има такива и балансовата стойност на актива. Те не се класифицират като приход/разход.

Когато в хода на обичайната си дейност предприятието рутинно продава активи на имоти, машини и съоръжения, които е държало за отдаване под наем, прехвърля тези активи в материалните запаси по тяхната балансова стойност, когато престанат да бъдат отдавани под наем и станат държани за продажба. Постъпленията от продажбата на такива активи се признават като приходи в съответствие с МСС 18 Приходи. МСФО 5 не се прилага, когато активи, държани за продажба в обичайния ход на дейността, бъдат прехвърлени към материални запаси.

Имотите, машините и съоръженията се амортизират по линейния метод за периода на очаквания полезен живот.

Остатъчната стойност и полезният живот на актив се преразглеждат при приключването на всяка финансова година и ако очакванията се различават от предишните приблизителни оценки, промените се отчитат като промяна в счетоводните приблизителни оценки в съответствие с МСС 8 Счетоводни политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки.

Амортизацията започва от момента в който имотите, машините и съоръженията са налични в предприятието, на мястото и в състоянието, необходими за експлоатацията им по начина предвиден от ръководството. Амортизацията на активите се преустановява на по ранната от двете дати :

-датата на която са класифицирани като държани за продажба съгласно МСФО 5.

-датата на отписване на активите.

Амортизацията не се преустановява в периоди на престои или изваждане от активна употреба.

Средният полезен живот в години за основните групи дълготрайни материални активи, е както следва:

Група	Години
Сгради	50
Съоръжения	25
Машини, производствено оборудване	15
в частност: асфалтосмесителни инсталации	20
Транспортни средства без автомобили	15
Автомобили	7
Всички останали амортизируеми активи	7

Обезценка на Имоти, машини и съоръжения

Съгласно изискванията на МСС36 към края на отчетния период се прави преценка дали съществуват индикации, че стойността на даден актив от Имотите, машините и съоръженията е обезценена. В случай на такива индикации се изчислява възстановимата стойност на актива и се определя загубата от обезценка.

Инвестиционни имоти

Като инвестиционни имоти съгласно МСС 40 с отчитат земи и /или сгради, и/или части от сгради, които се държат по-скоро с цел получаване на приходи от наем или за увеличаване стойността на капитала или за двете. Имот, който се изгражда или разработва за бъдещо използване като инвестиционен имот също се отчита като инвестиционен имот.

Инвестиционен имот се признава като актив само когато е вероятно бъдещите икономически изгоди, приписвани му да се получат в предприятието и цената му на придобиване може да се оцени достоверно.

Прехвърляния от или към инвестиционен имот се правят, само когато има промяна в използването, доказана чрез:

- започване на ползване от страна на собственика - за прехвърляне от инвестиционен имот в ползван от собственика имот;
- започване на разработване с цел продажба - за прехвърляне от инвестиционен имот в материални запаси;

- край на ползването от собственика - за прехвърляне от ползван от собственика имот в инвестиционен имот;

или

- започване на оперативен лизинг към друга страна - за прехвърляне от материален запас в инвестиционен имот;

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по цена на придобиване, която включва и разходите по сделката за придобиване съгласно МСС40.

След първоначалното признаване инвестиционните имоти се отчитат по модела на цената на придобиване. Оценяват се по цена на придобиване намалена с всички натрупани амортизации и загуби от обезценка. След първоначалното признаване инвестиционните имоти се оценяват в съответствие с изискванията на МСС16 за този модел.

Инвестиционните имоти се отписват, при освобождаване /продажба или при встъпване във финансов лизинг/ или когато трайно се извадят от употреба и от тяхното освобождаване не се очаква никаква бъдеща икономическа изгода. При определяне на датата на освобождаване за инвестиционен имот се прилагат критериите във МСС18 за признаване на приход от продажба на стоки или се взема под внимание съответното указание в допълнението към МСС18. МСС17 се прилага при освобождаване чрез встъпване във финансов лизинг или при продажба с обратен лизинг.

Печалбите и загубите от изваждане от употреба или освобождаване от инвестиционен имот, се определят като разлика между нетните постъпления от освобождаването и балансовата сума на актива и се признават в печалбата или загубата за периода на изваждане от употреба или освобождаване, освен ако МСС17 не изисква друго при продажба с обратен лизинг.

Обезценка на инвестиционни имоти

Съгласно изискванията на МСС36 към края на отчетния период се прави преценка дали съществуват индикации, че стойността на инвестиционните имоти е обезценена. В случай на такива индикации се изчислява възстановимата стойност на инвестиционните имоти и се определя загубата от обезценка.

Нематериални активи

Предприятието отчита разграничимите непарични активи без физическа субстанция като нематериални активи, когато отговарят определението на нематериален актив и критериите за признаване формуирани в МСС 38.

Нематериален актив се признава, ако е вероятно, че предприятието ще получи очакваните бъдещи икономически ползи, които са свързани с актив и стойността на актива може да бъде определена надеждно.

Първоначално нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване.

Цената на придобиване на отделно придобит нематериален актив се определя съгласно МСС38 и включва:

-покупната цена, вносните мита и невъзстановимите данъци върху покупката, търговските отстъпки и рибати се приспадат;

и

-всякакви свързани разходи за подготовката на актива за неговото очаквано използване;

Цената на придобиване на нематериален актив придобит в замяна с непаричен актив се измерва по справедлива стойност, освен ако :

-разменната дейност няма търговска същност;

или

-справедливата стойност нито на получения актив, нито на дадения актив, може да бъде измерена надеждно.

Придобитият актив се измерва по този начин, дори ако предприятието не може незабавно да отпише дадения актив. Ако придобитият актив не е оценен по справедлива стойност, неговата цена на придобиване се измерва по балансовата стойност на дадения актив.

Цената на придобиване на вътрешносъздаден нематериален актив съгласно МСС38 е неговата себестойност включваща сумата на разходите, направени от датата, на която нематериалният актив е отговорил за първи път на критериите за признаване.

Нематериалните активи се отчитат след придобиването по цена на придобиване намалена с натрупаната амортизация и натрупани загуби от обезценка.

Предприятието оценява дали полезният живот на нематериален актив е ограничен или неограничен и ако е ограничен, продължителността на, или броя на производствените или сходни единици, съставляващи този полезен живот.

Нематериален актив се разглежда, като имащ неограничен полезен живот когато, на базата на анализ на съответните фактори, не съществува предвидимо ограничение за периода, през който се очаква активът да генерира нетни парични потоци за предприятието.

Нематериалните активи с ограничен полезен живот се амортизират, а нематериалните активи с неограничен полезен живот не се амортизират.

Нематериалните активи които подлежат на амортизация се амортизират по линейния метод за срока на определения полезен живот.

Амортизацията започва, когато активът е на разположение за ползване, т.е. когато той е на мястото и в състоянието, необходимо за способността му да работи по начин, очакван от ръководството. Амортизацията се прекратява на по-ранната от:

-датата, на която активът е класифициран като държан за продажба (или включен в групата за освобождаване, която е държана за продажба) в съответствие с МСФО 5

и

- датата, на която активът е отписан.

Средният полезен живот в години за основните групи амортизируеми нематериални активи, е както следва:

Група	Години
Компютри, периферни устройства, софтуер	5
Всички останали амортизируеми активи	7

Обезценка на нематериални дълготрайни активи

Съгласно изискванията на МСС36 към края на отчетния период се прави преценка дали съществуват индикации, че стойността на нематериалните дълготрайни активи е обезценена. В случай на такива индикации се изчислява възстановимата стойност на активите и се определя загубата от обезценка.

Финансови активи

Предприятието прилага МСС32 и МСС39 при отчитане на финансови активи.

Финансов актив е всеки актив който е:

-парични средства;

- инструмент на собствения капитал на друго предприятие;

-договорно право:

- да се получат парични средства или друг финансов актив от друго предприятие ;
или
- да се разменят финансови активи или финансови пасиви с друго предприятие при условия, които са потенциално благоприятни за предприятието;

-договор който ще бъде или може да бъде уреден в собствени инструменти на собствения капитал емитента и е:

- недериватив, за който предприятието е или може да бъде задължено да получи променлив брой от инструменти собствения капитал на предприятието;
или
- дериватив, който ще бъде или може да бъде уреден чрез размяна на фиксирана сума парични средства или друг финансов актив за фиксиран брой от собствените капиталови инструменти на предприятието. За тази цел инструментите на собствения капитал на

предприятието не включват упражняеми финансови инструменти, класифицирани като инструменти на собствения капитал, които налагат на предприятието задължението да предостави на друга страна пропорционален дял от нетните активи на предприятието само при ликвидация, или инструменти, които са договори за бъдещо получаване или предоставяне на инструменти на собствения капитал на предприятието.

Финансовите инструменти-активи се класифицират в следните категории съгласно изискванията на МСС 39:

- Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата
  - държан за търгуване финансов актив
  - Определен при първоначалното му признаване от предприятието за отчитане по справедлива стойност в печалбата или загубата.
- Инвестиции държани до падеж
- Кредити и вземания
- Финансови активи на разположение за продажба.

Предприятието признава финансов актив или финансов пасив в отчета за финансовото състояние, когато и само когато предприятието става страна по договорните условия на инструмента.

При първоначалното си признаване финансовите активи се отчитат по справедливата им стойност, плюс в случай на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването или издаването на финансовия актив.

След първоначалното признаване предприятието оценява финансовите активи както следва:

- По справедлива стойност

-финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;

- финансови активи на разположение за продажба;

С изключение на инвестиции в инструменти на собствения капитал, които нямат котирана пазарна цена на активен пазар и чиято справедлива стойност не може да се оцени надеждно, както и деривативи, които са обвързани с некотирани инструменти на собствения капитал или трябва да се уредят чрез прехвърлянето на такива некотирани инструменти на собствения капитал, които се оценяват по цена на придобиване

- По амортизирана стойност с използването на метода на ефективния лихвен процент

-кредити и вземания;

-инвестиции, държани до падеж;

Печалби и загуби от финансови активи

- Печалби и загуби които възникват от промяната на справедливата стойност на финансови активи се признават както следва:

-Печалба или загуба от финансов актив или финансов пасив, класифициран като отчитан по справедлива стойност в печалбата или загубата, се признава в отчета за доходите.

-Печалбата или загубата от финансов актив на разположение за продажба се признава в друг всеобхватен доход, с изключение на загубите от обезценка и печалбите и загубите от обменните курсове до момента на отписване на финансовия актив. В този момент натрупаната печалбата или загубата, призната преди в друг всеобхватен доход, се прекласифицира от собствен капитал в печалбата или загубата като корекция от прекласификация.

- Лихвата, която се изчислява с използване на метода на ефективния лихвен процент, се признава в отчета за доходите.
- Дивидентите от инструменти на собствения капитал на разположение за продажба се признават в отчета за доходите, когато се установи правото на предприятието да получи плащане.
- За финансовите активи, които се отчитат по амортизирана стойност, печалбата или загубата от актива се признава в отчета за доходите, когато финансовият актив или финансовият пасив се отписва или обезценява и чрез процеса на амортизиране.

Предприятието отписва финансов актив, когато :

- договорните права върху паричните потоци от финансовия актив са

изтекли; или

- прехвърля финансовия актив, когато са прехвърлени договорните права за получаване на парични потоци от финансовия актив или са запазени договорните права за получаване на паричните потоци от финансовия актив, но е поето договорно задължение за плащане на парични потоци на един или повече получатели в споразумение и трансферът отговаря на условията за отписване съгласно МСС 39.

Условия за отписване:

Когато предприятието прехвърли финансов актив то оценява степента, до която ще запази рисковете и ползите от собствеността върху финансовия актив:

- ако предприятието прехвърли в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, предприятието отписва финансовия актив и признава отделно като активи или пасиви всички права и задължения, създадени или запазени при трансфера;
- ако предприятието запази в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, предприятието продължава да признава финансовия актив;
- ако предприятието нито прехвърля, нито запазва в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, предприятието определя дали е запазило контрол върху финансовия актив. В този случай:

-ако предприятието не е запазило контрол, то отписва финансовия актив и признава отделно като активи или пасиви всички права и задължения, създадени при трансфера.

-ако предприятието е запазило контрол, то продължава да признава финансовия актив до степента на продължаващото му участие във финансовия актив.

При отписването на финансовия актив разликата между:

- а) неговата балансова стойност; и
- б) сумата на полученото възнаграждение (включващо всички получени нови активи, минус всички поети нови пасиви), и всички натрупани печалби или загуби, които са били признати директно в собствения капитал се признава в отчета за доходите.

Обезценка и несъбираемост на финансови активи

Предприятието преценява към края на всеки отчетен период дали са налице обективни доказателства за обезценката на финансов актив или на група от финансови активи.

Финансов актив или група от финансови активи се считат за обезценени и са възникнали загуби от обезценка, когато са налице обективни доказателства за обезценка, произхождащи от едно или повече събития, които са настъпили след първоначалното признаване на актива (събитие "загуба") и когато това събитие загуба (или събития) има ефект върху очакваните бъдещи парични потоци от финансовия актив или от групата финансови активи, които могат да се оценят надеждно. Може да не е възможно да се идентифицира единично, самостоятелно събитие, което е причинило обезценката. По-скоро обезценката може да е причинена от комбинирания ефект на няколко събития.

Загубите, които се очакват в резултат на бъдещите събития, независимо от тяхната вероятност, не се признават.

- Обезценка на финансови активи, отчитани по амортизирана стойност

Ако има обективни доказателства, че е възникнала загуба от обезценка от кредити и вземания или от инвестиции, държани до падеж, отчитани по амортизирана стойност, сумата на загубата се оценява като разлика между балансовата стойност на актива и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци (с изключение на бъдещите кредитни загуби, които не са възникнали), дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент за финансовия актив (т. е. ефективният лихвен процент, изчислен при първоначалното признаване). Балансовата стойност на актива се намалява и сумата на загубата се признава в печалбата или загубата.

- Обезценка на финансови активи, отчитани по цена на придобиване

Ако има обективни доказателства, че е възникнала загуба от обезценка на финансов актив отчитан по цена на придобиване, сумата на загубата от обезценка се оценява като разлика между балансовата стойност на финансовия актив и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани с текущия пазарен процент на възвръщаемост за подобен

финансов актив. Загубите се признават в печалбата или загубата. Такива загуби от обезценка не подлежат на възстановяване.

- Обезценка на финансови активи на разположение за продажба

Когато спад в справедливата стойност на финансов актив на разположение за продажба е признат директно в собствения капитал и има обективни доказателства, че активът е обезценен, натрупаната загуба, която е призната в друг всеобхватен доход, се изважда от капитала и се признава в печалбата или загубата дори ако финансовият актив не е отписан.

Сумата на натрупаната загуба, която се прекласифицира от собствен капитал в печалбата или загубата, е разликата между цената на придобиване (нетно от погашения на главницата и амортизация) и текущата справедлива стойност, минус загубата от обезценка на финансовия актив, призната преди това в печалбата или загубата.

Загуби от обезценка, признати в печалбата или загубата, за инвестиция в инструмент на собствения капитал, класифициран като на разположение за продажба, не се възстановяват в печалбата или загубата.

Загуби от обезценка, признати в печалбата или загубата, за дългов инструмент, класифициран като на разположение за продажба, се възстановяват, възстановената сума се признава в печалбата или загубата.

Парични средства

Паричните средства включват парични средства в брой и безсрочни депозити, съответно в лева и във валута.

Паричните еквиваленти са краткосрочни, високоликвидни инвестиции, които са лесно обръщаеми в конкретни парични суми и съдържат незначителен риск от промяна в стойността им.

Предприятието е приело политика да отчита в състава на паричните си средства краткосрочни депозити – до 3 месеца и такива, които са с по-голям срок, но при които дружеството има пълен контрол върху вложените парични средства и не би претърпяло загуби от движението на последните. В състава на паричните средства в отчета за финансовото състояние са представени и начислените и неполучени лихви по същите депозити към края на отчетния период.

Дялове и участия

Всички инвестиции първоначално се признават по метода на цена на придобиване/себестойност.

Метод на цената на придобиване /себестойността/ е метод за отчитане на дадена инвестиция, при който инвестицията се признава по цена на придобиване /себестойност/. Предприятието признава дохода от инвестицията единствено до степента, в която то получава разпределения от натрупаните печалби на предприятието, в което е инвестирано, възникнали след датата на придобиването. Получени разпределения, надвишаващи тези печалби, се разглеждат като възстановяване на инвестицията и се признават като намаление на цената на придобиване /себестойността/ на инвестицията.

Инвестициите в дъщерни предприятия се отчитат и представят по цена на придобиване /себестойност/.

Инвестициите в асоциирани предприятия се отчитат и представят по цена на придобиване /себестойност/.

Инвестициите които не са класифицирани като дъщерни и асоциирани предприятия се отчитат по справедлива стойност класифицирани като като финансови активи на разположение за продажба, съгласно изискванията на МСС39. В случаите в които инвестициите са в капиталови инструменти, които нямат котирана пазарна цена на активен пазар и чиято справедлива цена не може да се определи надеждно се отчитат по цена на придобиване/себестойност.

Инвестиции които са класифицирани в съответствие МСФО5 като държани за продажба/или са включени в група за изваждане от употреба, която е класифицирана като държана за продажба / се отчитат в съответствие с този МСФО.

Кредити, търговски и други вземания

Кредитите и вземанията са недеривативни финансови активи с фиксирани или определяеми плащания, които не се котират на активен пазар, с изключение на:

- тези, които предприятието възнамерява да продаде незабавно или в близко бъдеще, които ще бъдат класифицирани като държани за търгуване и тези, които предприятието

определя при първоначалното признаване като отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;

- тези, които предприятието определя като на разположение за продажба при първоначалното признаване; или
- тези, при които държателят може да няма възможност да възстанови в значителна степен цялата си първоначална инвестиция, с изключение на случаите, при които причината е влошаване на кредитното качество и които се класифицират като на разположение за продажба.

Като кредити и вземания се класифицират финансови активи възникнали от директно предоставяне на стоки, услуги, пари или парични еквиваленти/търговски вземания и кредити/.

Кредитите и вземанията, които са с фиксиран падеж се отчитат по амортизираната им стойност.

Кредитите и вземанията които са без фиксиран падеж се отчитат по себестойност.

Предплатените разходи, които касаят следващи отчетни периоди се представят като авансово преведени суми на доставчици и се включват в търговските вземания.

Данъци за възстановяване

Данъците за възстановяване не произтичат от договорни взаимоотношения, не се класифицират в категориите финансови активи. Те включват:

-Сумите на възстановимите данъци върху дохода във връзка с облагаемата печалба/данъчната загуба за периода и платени суми за текущ и предходен период превишаващи дължимите суми.

-Сумите на данъчен кредити за възстановяване и прихващане след края на отчетния период и платени суми за текущ и предходен период превишаващи дължимите суми за други данъци.

Текущите данъчни активи за текущия и предходни периоди се оценяват по сумата, която се очаква да бъде възстановена от данъчните органи при прилагане на данъчни ставки и данъчни закони, действащи или очаквани да влязат в сила към края на отчетния период.

Материални запаси

Предприятието прилага МСС 2 за отчитане на материалните запаси:

Материални запаси са активи:

-държани за продажба в обичайния ход на стопанската дейност /стоки,продукция/;

-намиращи се в процес на производство за такава продажба /незавършено производство/;

-материални запаси, които се изразходват в производствения процес или при предоставяне на услуги;/материали, суровини/

Материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността или нетната реализуема стойност.

Себестойността на материалните запаси представлява сумата от всички разходи по закупуването, преработката, както и други разходи, направени във връзка с доставянето им до сегашното състояние и местоположение.

Разходите по закупуване на материалните запаси включват покупната цена, вносните мита и други невъзстановими данъци, транспортните разходи и др., които директно могат да се отнесат към придобиването на стоките материалите и услугите. Търговските отстъпки работи и др. подобни компоненти се приспадат при определяне на покупната стойност.

Разходите за преработка включват преки разходи и систематично начислявани постоянни и променливи общи разходи, които се правят при преработване на материалите в готова продукция.

Променливите общи разходи се разпределят за всяка произведена единица на база на реалното изпозване на производствените мощности.

Постоянните общи разходи се разпределят към себестойността на продукцията на база на нормалния капацитет на производствените мощности.

Количеството общи постоянни разходи, които отговарят на разликата между нормалния капацитет и достигнатия капацитет се признават за разходи за периода в който те възникват.

Други разходи се включват в себестойността на материалните запаси само доколкото те са направени във връзка с довеждането на материалните запаси до настоящото им местоположение и състояние.

В ограничени случаи разходи по ползвани, кредити които са определени в МСС 23 Разходи по заеми, се включват в стойността на материалните запаси.

Разходи които не се включват в себестойността на произведената продукция и се признават като разходи за периода в който са възникнали са:

- количества материали ,труд и други производствени разходи извън нормалните граници.
- разходи за съхранение в склад.
- административни разходи.
- разходи по продажбите.

Себестойност при предоставяне на услуги

Дотолкова, доколкото при предоставянето на услуги се ползват материални запаси, то те се включват в себестойността на услугите. Себестойността се състои главно от разходите за труд и другите разходи за персонала, зает в предоставянето на услугата, включително служителите, изпълняващи надзорна дейност, и съответната част от общите разходи за тях. Трудът и други разходи, свързани с продажбите и общия административен персонал, не се включват, а се признават за разходи в периода, в който са възникнали.

Потреблението на материални запаси се оценява по средно претеглена стойност.

Себестойността на материалните запаси може да не е възстановима, в случай че те са повредени или са цялостно или частично морално остарели, или ако има спад в продажните им цени. Също така себестойността на материалните запаси може да не бъде възстановима, ако приблизително определените разходи за завършване или приблизително определените разходи, които ще бъдат направени за осъществяване на продажбата, са се увеличили. Материалните запаси се намаляват до нетната реализуема стойност на базата на отделни позиции. При някои обстоятелства обаче може да бъде подходящо да се групират сходни или свързани позиции.

Към всеки следващ период се прави нова оценка на нетната реализуема стойност. Когато условията, довели до снижаване на материалните запаси под тяхната себестойност, вече не са налице или когато има ясно доказателство за увеличение в нетната реализуема стойност заради промяна в икономическите обстоятелства, сумата на обезценката се възстановява така, че новата балансова сума е по-ниската от себестойността и преразгледаната нетна реализуема стойност. Възстановяването е ограничено до сумата на първоначалната обезценка.

При продажба на материални запаси, балансовата сума на тези материални запаси се признава като разход през периода, през който съответният приход е признат. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност, както и всички загуби от материални запаси се признават като разходи за периода на обезценката или на възникването на загубите. Сумата на евентуалното обратно възстановяване на стойността на обезценката на материалните запаси, възникнала в резултат на увеличението на нетната реализуема стойност, се признава като намаляване на сумата на признатите разходи за материални запаси през периода, през който възстановяването е възникнало.

Някои материални запаси могат да бъдат отнесени по сметките на други активи, като например материални запаси, които се използват като компонент на създадените от самото предприятие собствени имоти, съоръжения и оборудване. Материалните запаси, отнесени към друг актив, се признават за разход в продължение полезния живот на актива.

Активи държани за продажба

Като активи държани за продажба съгласно МСФО 5 се класифицират нетекущи активи, чиято балансова стойност ще бъде възстановена по-скоро чрез сделка за продажба отколкото чрез продължаваща употреба.

Активите държани за продажба се оценяват по по-ниската от балансовата им стойност и справедливата им стойност намалена с разходите за продажбата.

Загуба от обезценка се признава при всяко първоначално или последващо намаление на стойността на активи държани за продажба.

Печалба от последващо увеличение на справедливи стойности, намалени с разходите за продажба на активи държани за продажба се признава до размера на обезценката на съответния актив начислена преди съгласно МСС36 и МОФО5.

Собствен капитал

Собственият капитал на предприятието се състои от:

Основен капитал включващ :

- Регистриран капитал – представен по номинална стойност съгласно съдебно решение за регистрация
- Изкупени собствени акции – представени по цена на придобиване

Ако предприятието придобие повторно свои инструменти на собствения капитал, тези инструменти (изкупени собствени акции) се приспадат от собствения капитал. Не се признава нито печалба, нито загуба от покупката, продажбата, емитирането или обезсилването на инструменти на собствения капитал на предприятието. Такива обратно изкупени акции могат да бъдат придобити и държани от предприятието или от други членове на консолидираната група. Платеното или полученото възнаграждение се признава директно в собствения капитал.

При издаването или придобиването на свои инструменти на собствения капитал предприятието прави различни разходи. Тези разходи обикновено включват регистрация и други законови такси, изплатени суми на правни, счетоводни и други професионални консултанти и др. подобни. При капиталова сделка разходите по сделката се отчитат счетоводно като намаление на собствения капитал (нетно от всички свързани преференции за данък върху доходите) до степента, в която са допълнителни разходи, пряко свързани с капиталова сделка, които в противен случай биха били избегнати. Разходите по капиталова сделка, която е изоставена, се признават като разход.

Резерви включващи:

- Премиини резерви- образувани от емитиране на собствени капиталови инструменти.
- Общи резерви – образувани от разпределение на печалба съгласно изискванията на Търговския закон на Р България и учредителния акт на предприятието.
- Други резерви – образувани по решение на собствениците на капитала

Финансов резултат включващ:

Неразпределена към края на отчетния период натрупана печалба от предходни периоди.

Непокрита към края на отчетния период натрупана загуба от предходни периоди.

Печалба/загуба от периода.

Текущи и нетекущи пасиви

Пасив се класифицира като текущ, когато отговаря на някой от следните критерии:

- очаква да уреди пасива в своя нормален оперативен цикъл;
  - държи пасива предимно с цел търгуване;
  - пасивът следва да бъде уреден в рамките на дванадесет месеца след края на отчетния период;
- или
- предприятието няма безусловно право да отсрочва уреждането на пасива за период най-малко дванадесет месеца след края на отчетния период.

Пасив се класифицира като нетекущ ако не отговаря на критериите за класифициране като текущ.

Пасив се класифицира като текущ, когато те следва да се уреди в рамките на дванадесет месеца от края на отчетния период, дори ако:

- първоначалният срок е бил за период по-дълъг от дванадесет месеца; и
- след края на отчетния период и преди финансовите отчети да са одобрени за публикуване е сключено споразумение за рефинансиране или за нов погасителен план на дългосрочна база.

Финансови пасиви

Предприятието прилага МСС32 и МСС39 при отчитане на финансови пасиви.

Финансов пасив е всеки пасив който е :

- договорно задължение :
  - да се предоставят парични средства или друг финансов актив на друго предприятие;
  - или
  - да се разменят финансови активи или финансови пасиви с друго предприятие при условия, които са потенциално неблагоприятни за предприятието;

или

- договор, който ще бъде или може да бъде уреден в инструменти на собствения капитал на предприятието и е:

- недериватив, за който предприятието е или може да бъде задължено да предостави променлив брой инструменти на собствения си капитал;

или

- дериватив, който ще бъде или може да бъде уреден чрез размяна на фиксирана сума парични средства или друг финансов актив за фиксиран брой инструменти на собствения капитал на предприятието. За тази цел инструментите на собствения капитал на предприятието не включват възвръщаеми финансови инструменти, класифицирани като инструменти на собствения капитал, които налагат на предприятието задължението да предостави на друга страна пропорционален дял от нетните активи на предприятието само при ликвидация, или инструменти, които са договори за бъдещо получаване или предоставяне на инструменти на собствения капитал на предприятието.

Финансовите инструменти-пасиви се класифицират в следните категории съгласно изискванията на МСС 39:

- Финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата:
  - класифицирани като държан за търгуване
  - при първоначалното му признаване се определя от предприятието за отчитане по справедлива стойност в печалбата или загубата
- Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност

Финансови пасиви се признават в отчета за финансовото състояние, когато предприятието стане страна по договорните условия на инструмента.

При първоначалното признаване финансовите пасиви се отчитат по справедливата им стойност, плюс в случай на финансови пасиви, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването или издаването на финансовия пасив.

Последваща оценка на финансови пасиви

- По справедлива стойност
    - финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
    - С изключение на пасивите - деривативи, които са обвързани с некотиран инструмент на собствения капитал и трябва да се уредят чрез прехвърлянето на некотиран инструмент на собствения капитал, чиято справедлива стойност не може да се оцени надеждно, които се отчитат по цена на придобиване;
  - По амортизирана стойност с използването на метода на ефективния лихвен процент
- всички останали финансови пасиви

Печалби и загуби от финансови пасиви се признават

- Печалби и загуби от финансови пасиви, класифицирани като отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, се признават в отчета за доходите;
- Печалбата или загубата от финансови пасиви които се отчитат по амортизирана стойност се признава в отчета за доходите, когато финансовия пасив се отписва и чрез процеса на амортизиране;

Предприятието отписва финансов пасив (или част от финансовия пасив), когато той е погасен - т. е. когато задължението, определено в договора, е отпаднало, анулирано или срокът му е изтекъл.

При отписване на финансов пасив разликата между балансовата стойност на финансов пасив (или на част от финансов пасив), който е прекратен или прехвърлен на трета страна, и платеното възнаграждение, включително прехвърлените и поети непарични активи и пасиви, се признава в отчета за доходите.

Търговски и други задължения и кредити

Кредити, търговски и други задължения са финансови пасиви възникнали от директно получаване на стоки, услуги, пари или парични еквиваленти от кредитори.

След първоначалното признаване кредитите и търговските задълженията, които са без фиксиран падеж се отчитат по оценената при признаването им стойност.

Кредитите и задълженията, които са с фиксиран падеж се отчитат по амортизираната им стойност.

Данъчни задължения

Текущите данъчни задължения на предприятието не произтичат от договорни взаимоотношения и не се класифицират като финансови пасиви. Те включват:

-Текущият данък върху дохода за текущия и преходни периоди се признава като пасив до степената, до която не е платен.

-Текущи задължения за данъци съгласно други данъчни закони.

Текущите данъчни пасиви за текущия и преходни периоди се оценяват по сумата, която се очаква да бъде платена на данъчните органи при прилагане на данъчни ставки и данъчни закони, действателни към края на отчетния период.

Безвъзмездни средства предоставени от държавата

Безвъзмездни средства предоставени от държавата съгласно МСС20 са помощ от държавата/правителството, държавните агенции и др. подобни органи, които могат да бъдат местни, национални или международни/ под формата на прехвърляне на ресурси към предприятието в замяна на минало или бъдещо съответствие с определени условия по отношение на оперативните дейности на предприятието. Те изключват форми на правителствена помощ, които не могат в рамките на разумното да бъдат остойностени и сделки с държавата, които не могат да бъдат разграничени от нормалните търговски сделки на предприятието.

Безвъзмездни средства, свързани с активи, са безвъзмездни средства предоставени от държавата, чието основно условие е, че предприятието, отговарящо на условията за получаването им следва да закупи, създаде или по друг начин да придобие дълготрайни активи.

Безвъзмездни средства свързани с приходи, са безвъзмездни средства предоставени от държавата, различни от онези свързани с активи.

Безвъзмездни средства предоставени от държавата се представят като приходи за бъдещи периоди, които се признават на приход систематично и рационално за срока на полезния живот на актива.

Безвъзмездни средства предоставени от държавата, свързани с приходи се представят като приходи за бъдещи периоди, които се признават на приход в момента в които се признават разходите за покриването на които са получени.

Задължения към персонала и провизии за дългосрочни доходи на персонала

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда (КТ).

Основно задължение на работодателя е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за фонд “Пенсии”, допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд “Общо заболяване и майчинство” (ОЗМ), фонд “Безработица”, фонд “Трудова злополука и професионална болест” (ТЗПБ) и здравно осигуряване.

Размерите на осигурителните вноски се утвърждават конкретно със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съотношение, което се променя ежегодно и е определено в Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Общият размер на вноските за ДОО (ДЗПО) и здравно осигуряване през 2012 г., е 30.30% за работещите при условията на трета категория труд, каквито са заетите в дружеството. И през 2012г. не се внасят вноски за фонд ГВРС. Осигурителна вноска за фонд “ТЗПБ” се определя в зависимост от икономическата дейност на дружествата, съгласно закона за бюджета на ДОО и е изцяло за сметка на работодателя. Разпределянето на осигурителните вноски в съотношението работодател : работник е както следва:

	за 2013 година			за 2012 година		
	за сметка на осигуренот о лице	за сметка на работод ател	Общ процент на вноската	за сметка на осигуренот о лице	за сметка на работод ател	Общ процент на вноската
Вноски за ДОО за работници и служители 3-та категория труд, родени преди 01.01.1960 год,	9.70%	12.60%	22.30%	9.70%	12.60%	22.30%
Вноски за ДОО за работници и служители 3-та категория труд, родени след 01.01.1960 год,	7.50%	9.80%	17.30%	7.50%	9.80%	17.30%
Вноски за ДЗПО за работници и служители 3-та категория труд, родени след 01.01.1960 год,	2,20%	2,80%	5,00%	2,20%	2,80%	5,00%
Вноски за ЗО	3.20%	4.80%	8,00%	3.20%	4.80%	8,00%
Вноски за ТЗПБ	-	1,10%	1,10%	-	0,90%	0,90%
Вноски за ГВРС	-	-	-	-	-	-

През 2013 година размера на вноските за ДОО (ДЗПО), ЗО и фонд ТЗПБ и тяхното разпределение между осигурено лице и работодател се запазват непроменени спрямо 2012 година. И за 2013 година вноски за фонд ГВРС не се правят.

От 2009 г. с промяна на чл.5 от Кодекса за социално осигуряване (КСО) е регламентирано участие на държавата при набирание на средствата за фонд “Пенсии” чрез трансфер в размер на 12 % върху сбора от осигурителните доходи на всички осигурени лица. Тази практика остана непроменена и през следващите години, включително и за 2012 година.

Към дружеството няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Осигурителните и пенсионни планове, прилагани от дружеството в качеството му на работодател, се основават на българското законодателство и са планове с дефинирани вноски. При тези планове работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд “Пенсии”, фонд “ОЗМ”, фонд “Безработица”, както и в универсален пенсионен фонд - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Работодателят има задължение да изплати обезщетения при прекратяване на трудовия договор, съгласно разпоредбите на Кодекса на труда.

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки, (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналът е положил труд за тях, или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за всеобхватния доход в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума. Дължимите от дружеството вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на всеки финансов отчет дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсирани отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка в недисконтиран размер на разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Съгласно Кодекса на труда дружеството е задължено да изплаща на лица от персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в

предприятието може да варира между 2 и 6 брутни месечни работни заплати, към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на отчета, по която те се представят в отчета за финансовото състояние, коригирана с размера на непризнатите актюерски печалби и загуби, а респ. изменението в стойността им, вкл. признатите актюерски печалби и загуби – в отчета за всеобхватния доход. Разходите за минал стаж се признават веднага в отчета за всеобхватния доход.

Към датата на всеки годишен финансов отчет, дружеството назначава актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните му задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации, деноминирани в български лева.

Провизии

Провизиите са задължения с неопределена срочност или сума.

Провизии се признават по повод на конструктивни и правни и правни задължения възникнали в резултат на минали събития съгласно изискванията на МСС 37.

Правно задължение е задължение, което произлиза от:

- договор (според неговите изрични клаузи и по подразбиране);
- законодателство;
или
- друго действие на закона.

Конструктивно задължение е задължение, което произлиза от действията на предприятието, когато:

- на базата на установена тенденция на предходна практика, публикувани политики или достатъчно специфично текущо твърдение предприятието е показало на други страни, че е готово да приеме определени отговорности;
и
- като резултат предприятието създава у другите страни определено очакване, че ще изпълни тези отговорности.

Провизия се признава тогава, когато:

- предприятието има настоящо задължение (правно или конструктивно) като резултат от минали събития;
- има вероятност за погасяване на задължението да бъде необходим поток ресурси, съдържащ икономически ползи;
и
- може да бъде направена надеждна оценка на стойността на задължението.

Ако тези условия не са изпълнени, провизия не се признава.

Провизиите се признават по най-добрата приблизителна оценка на ръководството на предприятието към края на отчетния период за разходите, необходими за уреждане на настоящото задължение.

Признатите суми на провизии се преразглеждат към всеки край на отчетен период и се преизчисляват с цел се отрази най-добрата текуща оценка.

Пасиви държани за продажба МСФО 5

Съгласно изискванията на МСФО5 предприятието класифицира като пасиви държани за продажба, пасиви включени в група за изваждане от употреба. Пасивите се оценяват в съответствие с изискванията на МСФО5.

Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъчни активи и пасиви се признават за временни разлики между данъчната основа на активите и пасивите и тяхната балансова стойност към края на отчетния период.

Отсрочен данъчен пасив се признава за всички дължими в бъдещи периоди суми на данъци свързани с облагаеми временни разлики.

Отсрочен данъчен актив се признава за възстановимите в бъдещи периоди суми на данъци свързани с приспадащи се временни разлики, пренос на неизползвани данъчни загуби и кредити до степента, до която е вероятно да съществува облагаема печалба, срещу която да могат да се използват.

Към края на всеки отчетен период предприятието преразглежда непризнатите отсрочени данъчни активи. Предприятието признава непризнатите в предходен период отсрочени данъчни активи до степента, до която се е появила вероятност бъдещата облагаема печалба да позволява възстановяването на отсрочен данъчен актив.

Балансовата стойност на отсрочените данъчни активи се преразглежда към всеки край на отчетен период. Предприятието намалява балансовата стойност на отсрочените данъчни активи до степента, до която вече не е вероятно да бъде реализирана достатъчна облагаема печалба, която да позволява да се оползотвори ползата от част или целия отсрочен данъчен актив. Всяко такова намаление се проявява обратно до степента, до която е станало вероятно да се реализира достатъчна облагаема печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват по данъчните ставки, които се очаква да бъдат в сила за периода, в който активът се реализира или пасивът се уреди/погаси въз основа на данъчните ставки (и данъчни закони), действащи или очаквани да влязат в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се признават като приход или разход и се включват в печалбата или загубата за периода, освен до степента, до която данъкът възниква от операция или събитие, което е признато през същия или различен период директно в собствения капитал

Печалба или загуба за периода

Предприятието признава всички елементи на приходите и разходите през периода в печалбата или загубата, освен ако даден МСФО не изисква или разрешава друго.

Някои МСФО определят обстоятелства, при които предприятието признава конкретни позиции извън печалбата или загубата през текущия период. Други МСФО изискват или разрешават компонентите на друг всеобхватен доход, които отговарят на дефиницията на Общите положения за приходи и разходи, да бъдат изключени от печалбата или загубата.

Разходи

Предприятието отчита текущо разходите за дейността по икономически елементи и след това отнася по функционално предназначение с цел формиране размера на разходите по направления и дейности.

Разходи се признават, когато възникне намаление на бъдещите икономически изгоди, свързани с намаление на актив или увеличение на пасив, което може да бъде оценено надеждно.

Признаването на разходите за текущия период се извършва тогава, когато се начисляват съответстващите им приходи.

Когато икономическите изгоди се очаква да възникна през няколко отчетни периода и връзката на разходите с приходите може да бъде определена само най-общо или косвено, разходите се признават на базата на процедури за систематично и рационално разпределение.

Разход се признава незабавно в отчета за доходите, когато разходът не създава бъдеща икономическа изгода или когато и до степента, до която бъдещата икономическа изгода не отговаря на изискванията или престане да отговаря на изискванията за признаване на актив в баланса.

Разходите се отчитат на принципа на текущо начисляване. Оценяват се по справедливата стойност на платеното или предстоящо за плащане.

Приходи

Приход е брутен поток от икономически ползи през периода, създаден в хода на обичайната дейност на предприятието, когато тези потоци водят до увеличаване на собствения капитал, различни от увеличенията, свързани с вноските на акционерите

Предприятието отчита текущо приходите от обичайната дейност по видове дейности.

Приходите се оценяват по справедливата стойност на полученото или подлежащото за получаване плащане или възнаграждение.

Признаването на приходите се извършва при спазване на приетата счетоводна политика за следните видове приходи:

Приходът от продажбата на стоки и продукцията се признава, когато са били изпълнени всички следващи условия:

- предприятието е прехвърляло на купувача съществени рискове и ползи от собствеността върху стоките и продукцията;
- предприятието не запазва продължаващо участие в управлението на стоките и продукцията, доколкото то обикновено се свързва със собствеността, нито ефективен контрол над продаваните стоки и продукцията;
- сумата на прихода може надеждно да бъде оценена;
- вероятно е икономическите ползи, свързани със сделката, да се получат от предприятието;
- и
- направените разходи или тези, които ще бъдат направени във връзка със сделката, могат надеждно да бъдат оценени;

Приходът от продажба на услуги се признава когато резултатът от една сделка може да се оцени надеждно, приходът, свързан със сделката, трябва да се признава в зависимост от етапа на завършеност на сделката към края на . Резултатът от една сделка може да се оцени надеждно, когато са изпълнени всички следващи условия:

- сумата на прихода може да бъде надеждно оценена ;
- вероятно предприятието ще има икономически ползи, свързани със сделката;
- етапа на завършеност на сделката към края на отчетния период може надеждно да се оцени;
- и
- разходите, направени по сделката, както и разходите за завършване на сделката може надеждно да бъдат оценени;

Междинните и авансовите плащания, направени от клиентите, обикновено не отразяват извършените услуги.

Етапът на завършен договор се определя на база на набраните към края на отчетния период, разходи към общо предвидените разходи по договора.

Приходи от лихви, възнаграждения за права и дивиденди, се признават, когато:

- е възможно предприятието да има икономически ползи, свързани със сделката;
- и
- сумата на приходите може надеждно да бъде оценена.

Приходите се признават, както следва:

- лихвата се признава по метода на ефективната лихва съгласно МСС39;
- възнагражденията за права се признават, на база на счетоводния принцип на начисляване съгласно съдържанието на съответното споразумение;
- дивидентите се признават, когато се установи правото на акционера да получи плащането;

Неплатена лихва натрупана преди придобиването на лихвоносна инвестиция- последвалите лихвени постъпления се разпределят между периода преди придобиването и този след придобиването. Само частта след придобиването се признава за приход.

Дивиденди по капиталови ценни книжа обявени от печалбите преди придобиването се признават в печалбата или загубата при установяване на правото да получи дивидент, независимо от това дали дивидентите се отнасят за печалба реализирана преди или след придобиването.

Възнагражденията за права се начисляват съгласно условията на съответното споразумение и обикновено се признават на тази основа, освен ако с оглед разпоредбите на споразумението е по-подходящо приходът да се признава на друга системна или рационална база.

Приходът се признава само когато има вероятност предприятието да получи икономически ползи, свързани със сделката.

Когато възникне несигурност около събирането на сума, която вече е включена в прихода, несъбираемата сума или сумата, относно която възстановяването вече не е вероятно, се признава за разход, а не за корекция на сумата на първоначално признатия приход.

Приходите от наеми се признават на времева база за срока на договора.

Нетна печалба на акция

Предприятието изчислява основната нетна печалба на акция, съответстваща на печалбата или загубата, подлежащи на разпределение между притежателите на обикновени акции на предприятието майка, както и, ако е представена такава информация - съответстваща на печалбата или загубата, произтичащи от продължаващи дейности, които подлежат на разпределение между тези акционери.

Основната нетна печалба на акция се изчислява, като се раздели печалбата или загубата за периода, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции (числител) на среднопретегления брой на държаните обикновени акции за периода (знаменател).

Дружеството е приело политика да оповестява нетната си печалба на акция в консолидирания финансов отчет, който се очаква да бъде одобрен за публикуване до 30.04.2014 г.

Финансови рискове

Кредитен риск

Рискът че страна по финансови инструменти - активи на предприятието няма да успее да изплати задължението си и ще причини финансова загуба на предприятието.

Ликвиден риск

Рискът, че предприятието ще срещне трудности при изпълнението на задължения, свързани с финансови пасиви.

Пазарен риск

Рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовия инструмент ще варират поради промени в пазарните цени. Пазарният риск се състои от три вида риск:

- Валутен риск

Рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовия инструмент ще варират поради промени в обменните курсове.

- Лихвен риск

Рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансов инструмент ще варират поради промени в пазарните лихвени проценти.

- Друг ценови риск

Рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовия инструмент ще варират поради промени в пазарните цени (различни от тези, възникващи от лихвен риск или валутен риск), независимо от това дали тези промени са причинени от фактори, специфични за отделния финансов инструмент или неговия емитент, или от фактори, влияещи върху всички подобни финансови инструменти, търгувани на пазара.

Политиката на предприятието за цялостно управление на рисковете е съсредоточена и има за цел да намали евентуалните неблагоприятни ефекти върху финансовия резултат.

Предприятието няма приета политика за хеджиране на финансовите рискове.

Ефекти от промените в обменните курсове

Функционалната валута на предприятието е българският лев.

Валутата на представяне на финансовите отчети е български лев.

Точността на числата във финансовия отчет е хиляди български лева.

Чуждестранна валута е всяка валута различна от функционалната валута на предприятието.

Сделките в чуждестранна валута се вписват първоначално във функционална валута, като към сумата на чуждестранната валута се прилага централния курс на Българска Народна Банка (БНБ) за съответната валута, към датата на сделката.

Курсовите разлики, възникващи при уреждане на парични позиции или при преизчисляване на паричните позиции на предприятието по курсове, различни от тези, при които са били преизчислени при първоначалното признаване през периода или в предходни финансови отчети,

се признават като печалба или загуба за периода, в който са възникнали, с някои изключения съгласно МСС 21 на курсовите разлики, възникващи по дадена парична позиция, която по същността си представлява част от нетна инвестиция на отчитаща се стопанска единица в чуждестранна дейност.

Когато парична позиция възниква в резултат на сделка с чуждестранна валута и има промяна в обменния курс между датата на сделката и датата на уреждането, се появява курсова разлика. Когато сделката бъде уредена в рамките на същия отчетен период, през който е възникнала, цялата курсова разлика се признава през дадения период. Но когато сделката бъде уредена през следващ отчетен период, курсовата разлика, призната през всеки от междинните периоди до датата на уреждането, се определя от промяната на обменните курсове през всеки период.

Когато печалба или загуба от непарична позиция е отразена директно в собствения капитал, всеки обменен компонент от тази печалба или загуба се признава в друг всеобхватен доход. Когато печалба или загуба от непарична позиция е отразена в печалбата или загубата, всеки обменен компонент от тази печалба или загуба се признава като печалба или загуба.

Когато определени МСФО изискват някои печалби или загуби от активи да се отразяват директно в собствения капитал и когато такъв актив се оценява в чуждестранна валута, МСС 21 изисква преоценената стойност да бъде преизчислена, използвайки курса към датата на определяне на стойността, в резултат на което се получава курсова разлика, която също се признава в друг всеобхватен доход.

Предприятието прави преоценка на позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период и текущо през отчетния период.

Позициите в чуждестранна валута към 31 декември 2013 година са оценени в настоящия финансов отчет по заключителния курс на БНБ.

Счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки

В резултат на несигурността, присъща на деловата дейност, много статии от финансовите отчети не подлежат на прецизна оценка, а само на приблизителна оценка. Приблизителните оценки се оценяват въз основа на най-актуалната налична и надеждна информация.

Използването на разумни приблизителни оценки представлява основен елемент в изготвянето на финансовите отчети и не намалява тяхната достоверност. Прилагането на Международните стандарти за финансово отчитане изисква от ръководството да приложи някои счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки при изготвяне на финансовите отчети и при определяне на стойността на някои от активите, пасивите, приходите и разходите. Всички те се извършват на основата на най-добрата преценка, която е направена от ръководството към края на отчетния период. Действителните резултати биха могли да се различават от представените във финансовите отчети

Дадена приблизителна оценка подлежи на преразглеждане, ако настъпят промени в обстоятелствата, на които се основава, или в резултат от получена нова информация или допълнително натрупан опит. Преразглеждането на приблизителната оценка не се свързва с предходни периоди и не представлява корекция на грешка.

Всяка промяна в прилаганата база за оценяване се третира като промяна в счетоводната политика, а не в счетоводната приблизителна оценка.

Когато е трудно да се направи разграничение между промяна в счетоводната политика и промяна в счетоводната приблизителна оценка, промяната се приема като промяна на счетоводната приблизителна оценка.

Ефектът от промяната в счетоводна приблизителна оценка, се признава перспективно чрез включването му в печалбата или загубата за периода на промяната, ако промяната засяга само този период или периода на промяната и бъдещи периоди, ако промяната засяга и двата.

Доголкова, доколкото промяната в счетоводната приблизителна оценка води до промени в активите и пасивите, или се отнася до компонент от капитала, тя се признава чрез коригиране на балансовата стойност на свързания актив, пасив или компонент от капитала в периода на промяната.

Грешки

Грешки от минал период са пропуски или неточно представяне на финансовите отчети на предприятието за един или повече минали отчетни периоди произтичащи от неизползване или неправилно използване на надеждна информация, която:

- е била налична към момента, в който финансовите отчети за тези периоди са били одобрени за публикуване;

и

- е можело, приполагането на разумни усилия, да бъде получена и взета предвид при изготвянето и представянето на тези финансови отчети;

Тези грешки включват ефектите от математически грешки, грешки при прилагане на счетоводна политика, недоглеждане или неточно представяне на факти и измами.

Грешки по смисъла на МСС8 могат да възникнат във връзка с признаването, оценяването, представянето или оповестяването на компоненти от финансовите отчети. Потенциалните грешки за текущия период, открити в същия, се коригират преди финансовите отчети да се одобрят за публикуване. Въпреки това, грешки понякога се откриват в последващ период и тези грешки от предходни периоди се коригират.

Предприятието коригира със задна дата съществените грешки от предходни периоди в първия финансов отчет, одобрен за публикуване след като са открити чрез:

- преизчисляване на сравнителните суми за представения предходен период, в които е възникнала грешка;

или

- в случай, че грешката е възникнала преди най-ранно представения предходен период, преизчисляване на началното салдо на активите, пасивите и капитала за този период.

Грешка от предходен период се коригира посредством преизчисляване с обратна сила, освен ако е практически неприложимо да се определи някой от специфичните ефекти за периода или кумулативния ефект от тази грешка.

Финансови инструменти

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда финансов актив за дадено предприятие и финансов пасив или капиталов инструмент, за друго предприятие. Предприятието признава финансов актив или финансов пасив в баланса, когато става страна по договорните условия на финансов инструмент.

Финансовите активи и пасиви се класифицират съгласно изискванията на МСС39.

Свързани лица и сделки между тях

Предприятието спазва разпоредбите на МСС24 при определяне и оповестяване на свързаните лица.

Сделка между свързани лица е прехвърляне на ресурси, услуги или задължения между свързани лица без значение на това, дали се прилага някаква цена.

Лизинг

Съгласно МСС 17 лизингов договор се класифицира като финансов лизинг, ако прехвърля по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху актива. Лизингов договор се класифицира като оперативен лизинг, ако не прехвърля по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху актива.

Признаване и отчитане на финансов лизингов договор по които дружеството е лизингополучател

В началото на лизинговия срок финансовият лизинг се признава като актив и пасив в баланса с размер, който в началото на лизинговия срок е равен на справедливата стойност на наетия актив или, ако е по-нисък – по настоящата стойност на минималните лизингови плащания, всяка едно от които е определено в началото на лизинговия договор. Дисконтовият процент, който се използва при изчисляване на настоящата на минималните лизингови плащания е лихвеният процент, заложен в лизинговия договор, доколкото той практически може да бъде определен; ако това е

невъзможно – използва се диференциалният лихвен процент по задължението на лизингополучателя. Първоначалните преки разходи, извършени от лизингополучателя, се прибавят към сумата, призната като актив.

Минималните лизингови плащания се разпределят между финансовия разход и намалението на неплатеното задължение. Финансовият разход се разпределя по периоди за срока на лизинговия договор, така че да се получи постоянен периодичен лихвен процент по остатъчното салдо на задължението. Условните наеми се начисляват като разход за периодите, в които са били извършени.

Амортизационната политика по отношение на амортизуемите наети активи се съобразява с тази по отношение на собствените амортизуеми активи, а признатата амортизация се изчислява на базата, определена в МСС регламентиращи съответния вид актив. Ако не е сигурно в голяма степен, че предприятието ще придобие собственост до края на срока на лизинговия договор, активът изцяло се амортизира през по-краткия от двата срока – срока на лизинговия договор или полезния живот на актива.

Признаване и отчитане на оперативен лизингов договор по които дружеството е лизингополучател

Лизинговите плащания по оперативен лизинг се признават като разход в отчета за доходите по линейния метод за целия срок на лизинговия договор, освен ако друга системна база не е представителна за времето, през което предприятието използва изгодите на наетия актив.

Признаване и отчитане на финансов лизингов договор по които дружеството е лизингодател

Предприятието признава активите, държани по силата на финансов лизинг, в своите отчети и ги представя като вземане, чиято сума е равна на нетната инвестиция в лизинговия договор.

Подлежащото на получаване лизингово плащане се разглежда като погасяване на главница и финансов доход.

Признаването на финансовия доход се основава на модел, отразяващ постоянна норма на възвръщаемост за периодите върху нетната инвестиция на лизингодателя, свързана с финансовия лизинг.

Приходът от продажбата, признат в началото на срока на финансовия лизинг от лизингодателя, представлява справедливата стойност на актива или ако тя е по-ниска – настоящата стойност на минималните лизингови плащания, изчислени при пазарен лихвен процент. Себестойността на продажбата в началото на срока на лизинговия договор е себестойността или балансовата стойност, ако са различни, на наетата собственост, намалена със настоящата стойност на негарантираната остатъчна стойност.

Признаване и отчитане на оперативен лизингов договор по които дружеството е лизингодател

Активите, държани за отдаване по оперативни лизингови договори се представят в отчетите, в съответствие със същността на актива.

Наемният доход от оперативни лизингови договори се признава като доход по линейния метод за срока на лизинговия договор, освен ако друга системна база отразява по-точно времеви модел, при чието използване е намалена извлечената полза от наетия актив.

Разходите, включително амортизацията, извършени във връзка с генерирането на дохода от лизинг, се признават за разход. Наемният доход се признава за доход по линейния метод за целия срок на лизинговия договор, дори ако постъпленията не се получават на тази база, освен ако друга системна база отразява по-точно времеви модел, при чието използване е намалена извлечената полза от наетия актив.

Началните преки разходи, извършени от предприятието във връзка с договарянето и уреждането на оперативен лизинг се прибавят към балансовата сума на наетия актив и се признават като разход през целия срок на лизинговия договор на същото основание както лизинговия приход.

Амортизацията на амортизуемите наети активи се извършва на база, съответстваща на амортизационната политика, възприета за подобни активи, а амортизацията се изчислява на базата, посочена в МСС регламентиращи отчитането на съответния вид актив.

Договори за строителство

Съгласно КРМСФО 15 определянето дали дадено споразумение за строителство на недвижим имот попада в обхвата на МСС 11 или МСС 18 зависи от условията на споразумението и всички придружаващи го факти и обстоятелства. Определянето изисква преценка по отношение на всяко споразумение.

Споразумение за строителство на недвижим имот, в което купувачите имат само ограничена възможност да влияят на проекта на недвижимия имот, например да изберат проект измежду няколко варианта, разработени от предприятието, или да направят само минимални промени в основния проект, е споразумение за продажба на стоки в обхвата на МСС 18.

Споразумение за строителство попадащо в обхвата на МСС 18 се класифицира като:

- Споразумение за предоставяне на услуги, ако от предприятието не се изисква да придобива и доставя строителни материали.

В такъв случай, ако са изпълнени критериите на МСС 18, приходите се признават на базата на етапа на завършеност на сделката, като се прилага методът на процента на завършеност. Изискванията на МСС 11 са общо приложими към признаването на приходи и свързаните разходи за такава сделка съгласно МСС 18.

- Споразумение за продажба на стоки, ако от предприятието се изисква да предоставя услуги и строителни материали, за да изпълни своето договорно задължение за предоставяне на недвижим имот на купувача.

Прилагат критериите за признаване на приходи от продажба на стоки.

- Предприятието може да прехвърли върху купувача контрола и значителните рискове и ползи от собствеността над незавършеното производство в текущото му състояние в процеса на строителството. В такъв случай, ако всички критерии за признаване на приходи от продажба на стоки от МСС 18 се изпълняват непрекъснато в процеса на строителството, предприятието признава приходите на базата на етапа на завършеност, като прилага метода на процента на завършеност. Изискванията на МСС 11 са общо приложими към признаването на приходи и свързаните разходи за такава сделка.

- Предприятието може да прехвърли върху купувача контрола и значителните рискове и ползи от собствеността на недвижимия имот изцяло наведнъж (напр. при завършване, по време на или след доставката). В такъв случай предприятието признава приходите, само когато са удовлетворени всички критерии за признаване на приходи от продажба на стоки от МСС 18.

Когато от предприятието се изисква да извърши допълнителна работа по вече доставения на купувача недвижим имот, то признава задължение и разход в съответствие с МСС 18. Задължението се оценява в съответствие с МСС 37.

Споразумение за строителство попадащо в обхвата на МСС 11

МСС 11 се прилага, когато споразумението отговаря на дефиницията на договор за строителство, заложен в МСС 11. Споразумение за строителство на недвижим имот отговаря на дефиницията на договор за строителство, когато купувачът е в състояние да определи основните структурни елементи на проекта на недвижимия имот преди започване на строителството и/или да определи основни структурни промени в процеса на строителството (независимо дали упражнява тази възможност или не). Когато се прилага МСС 11, договорът за строителство включва също всякакви договори или компоненти за предоставяне на услуги, които са пряко свързани с изграждането на недвижимия имот в съответствие с МСС 11 и МСС 18.

Договор за строителство е договор, в който е договорено конкретно изграждане на актив или на съвкупност от активи, които са в тясна взаимна връзка или взаимна зависимост по отношение на тяхното проектиране, технология и функция, крайна цел или предназначение.

Договор на база на твърда цена е договор за строителство, който е сключен на твърда договорна цена или твърда единична цена на готовия продукт, която в някои случаи е обвързана с клаузи за повишаване на разходите.

Договор на база “разходи плюс” е договор за строителство, при който се възстановяват допустимите или определените по друг начин разходи плюс процент към тези разходи или твърдо възнаграждение.

Приходите по договора включват:

- първоначалната сума на прихода, договорена в договора;

и

-изменения в строителните работи, изплащането на искове и материални стимули до степента, в която е вероятно те да доведат до реализиране на приходи и същите могат да бъдат надеждно оценени.

Приходите по договора се оценяват по справедливата стойност на полученото или подлежащо на получаване възнаграждение. Оценката на приходите по договора се влияе от множество несигурности, които зависят от резултатите от бъдещи събития. Често приблизителните оценки трябва да бъдат преразглеждани вследствие на възникването на събитията и разрешаването на несигурностите. Следователно, сумата на приходите по договора може да се увеличава или намалява през различните периоди.

Разходите по договора включват:

- разходи, които са пряко свързани с конкретния договор:
  - разходи за труд на обекта, включително надзор на обекта;
  - разходи за материали, използвани при строителството;
  - амортизация на машините и съоръженията, използвани по договора;
  - разходи за придвижването на машините, съоръженията и материалите до и от площадката на изпълнението на договора;
  - разходи за наемане на машини, оборудване и съоръжения;
  - разходи за проектиране и техническа помощ, които пряко са свързани с договора;
  - приблизителни разходи за работи по извършването на корекции и работи по гаранционната поддръжка, включително и очакваните гаранционни разходи;
  - искове от трети страни.

Тези разходи могат да бъдат намалени с евентуални случайни приходи, които не са включени в приходите по договора, например, приходи от продажбата на излишни материали и продажбата на машините и съоръженията в края на договора.

- разходи, които се отнасят към дейността по договора като цяло и могат да бъдат разпределени към договора:
  - застраховки;
  - разходи за проектиране и техническа помощ, които не са пряко свързани с конкретен договор; и
  - общи разходи по строителството.
- други разходи, които могат да бъдат конкретно начислени на клиента съгласно условията на договора-могат да включват някои общи административни разходи и разходи за развойна дейност, за които в условията на договора е предвидено възстановяване;

Разходите по договора включват разходи, които се отнасят към дадения договор за периода от датата на възлагането до окончателното му изпълнение. Разходите обаче, които се отнасят пряко към даден договор и които са понесени във връзка със сключването на договора, също се включват като част от разходите по него, ако могат да бъдат определени поотделно и надеждно оценени и е вероятно, че договорът ще бъде сключен. Когато разходите, направени по сключването на договора, се признават за разход за периода, през който са направени, те не се включват в разходите по договора, когато договорът е сключен през следващ период.

Разходи, които не могат да бъдат отнесени към договорна дейност или не могат да бъдат разпределени към даден договор, се изключват от разходите за този договор за строителство. Подобни разходи включват:

- общи административни разходи, които в договора не се предвижда да бъдат възстановими;
- разходи, свързани с продажби;
- разходи за изследователска и развойна дейност, които в договора не се предвижда да бъдат възстановими;

и

- амортизация за машини, съоръжения и оборудване, които не са били използвани за дадения договор.

Когато резултатът от един договор за строителство може да бъде оценен надеждно, приходите и разходите, свързани с договора за строителство, се признават като приходи и разходи чрез

отчитане на етапа на изпълнение на договорната дейност към края на всеки отчетен период. Очакваните загуби по договора за строителство незабавно се признават като разход.

Извършени разходи по договора, които се отнасят за бъдещи дейности по договора се признават като актив при условие, че е вероятно те да бъдат възстановени. Такива разходи представляват сума, дължима от клиента, и често се класифицират като незавършени работи по договора.

Етапът на завършеност на даден договор се определя чрез:

- съотношението на частта от разходите по договора, направени за извършената до момента работа, към предвидените общи разходи по договора;
- прегледите на извършената работа;

или

- завършеност на натурална част от работата по договора.

Междинните плащания и получените от клиентите аванси често не отразяват извършената работа.

Когато резултатите от даден договор за строителство не могат да бъдат надеждно оценени:

- приходите се признават само до толкова, доколкото е вероятно направените разходи по договора да бъдат възстановени;

и

- разходите по договора се признават като разход за периода, през който са направени.

Когато има вероятност общата сума на разходите по договора да превишава общата сума на приходите по договора, очакваните загуби незабавно се признават като разход.

Събития след края на отчетния период

Събития след края на отчетния период са онези събития, както благоприятни, така и неблагоприятни, които възникват между края на отчетния период и датата, на която финансовите отчети са одобрени за публикуване.

Разграничават се два вида събития:

- такива, които доказват условия, съществували към края на отчетния период (коригиращи събития);

и

- такива, които са показателни за условия, възникнали след края на отчетния период (некоригиращи събития).

Предприятието коригира сумите, признати във финансовите отчети, за да отрази коригиращите събития след края на отчетния период и осъвременява оповестяванията.

Предприятието не коригира сумите, признати във финансови отчети, за да отрази некоригиращите събития след края на отчетния период. Когато некоригиращите събития след края на отчетния период са толкова съществени, че неоповестяването би повлияло на способността на потребителите на финансовите отчети да вземат стопански решения, предприятието оповестява следната информация за всяка съществена категория на некоригиращото събитие :

-естеството на събитието;

и

-приблизителна оценка на финансовия му ефект или изявление, че такава оценка не може да бъде направена.

Разходи по заеми

Предприятието прилага МСС 23 относно разходите по заеми.

Разходите по заеми, които могат пряко да се отнесат към придобиването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират като част от стойността на този актив.

Другите разходи по заеми се признават като разход.

Отговарящ на условията актив е актив, който по необходимост изисква значителен период от време за подготовка за неговата предвиждана употреба или продажба.

Ръководството на предприятието е приело в своята счетоводна политика следните периоди за значителни, по отношение на подготовката на отговарящ на условията актив

За земи и сгради	осемнадесет месеца
За съоръжения	дванадесет месеца
За машини и оборудване	шест месеца
В т.ч. асфалтосмесителни инсталации	девет месеца
Трошачно-сортировъчни и инсталации	девет месеца
Всички останали амортизируеми активи	шест месеца

Разходите по заеми се капитализират като част от стойността на актива, когато съществува вероятност, че те ще доведат до бъдещи икономически ползи за предприятието и когато разходите могат да бъдат надеждно оценени.

Разходите по заеми, които могат да бъдат пряко отнесени към придобиването, строителството или производството на даден отговарящ на условията актив, са онези разходи по заеми, които биха били избегнати, ако разходът по отговарящия на условията актив не е бил извършен.

Предприятието капитализира разходите по заеми като част от стойността на отговарящия на условията актив на началната дата на капитализацията.

Началната дата на капитализацията е датата, на която предприятието за първи път удовлетвори следните условия:

- извърши разходите за актива;
- извърши разходите по заемите; както и
- предприеме дейности, необходими за подготвяне на актива за предвижданата му употреба или продажба.

Предприятието преустановява капитализирането на разходите по заеми за дълги периоди, през които е прекъснато активното подобрение на отговарящ на условията актив.

Предприятието прекратява капитализацията на разходите по заеми, когато са приключени в значителна степен всички дейности, необходими за подготвянето на отговарящия на условията актив за предвижданата употреба или продажба.

Условни активи и пасиви

Условен пасив е:

- възможно задължение, което произлиза от минали събития и чието съществуване ще бъде потвърдено само от настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не могат да бъдат изцяло контролирани от предприятието; или
- настоящо задължение, което произлиза от минали събития, но не е признато, защото:
  - не е вероятно за погасяването му да бъде необходим изходящ поток от ресурси, съдържащи икономически ползи;
  - или
  - сумата на задължението не може да бъде определена с достатъчна степен на надеждност;

Условен актив е възможен актив, който произлиза от минали събития и чието съществуване ще бъде потвърдено само от настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не могат да бъдат изцяло контролирани от предприятието.

Условните активи и пасиви не се признават.

Отчет за паричните потоци

Предприятието е приело политика за отчитане и представяне на паричните потоци по прекия метод в отчета за паричните потоци.

Паричните потоци се класифицират като парични потоци от:

- Оперативна дейност
- Инвестиционна дейност
- Финансова дейност

Предприятието е приело политика да отчита в състава на паричните си средства краткосрочни депозити – до 3 месеца и такива, които са с по-голям срок, но при които дружеството има пълен контрол върху вложените парични средства и не би претърпяло загуби от движението на

последните. В състава на паричните средства в отчета за паричните потоци не се включват начислените и неполучени лихви по същите депозити към края на отчетния период.

Отчет за промените в собствения капитал

Предприятието представя отчет за промените в собствения капитал, показващ:

- обща сума на всеобхватния доход за периода;
- за всеки компонент на собствения капитал, ефектите от прилагане с обратна сила или преизчисление с обратна сила, признати в съответствие с МСС 8;
- и
- за всеки компонент на собствения капитал, изравняване на балансовата стойност в началото и в края на периода, като се оповестяват отделно промените в резултат от:
  - печалба или загуба;
  - всяка статия на друг всеобхватен доход;
  - сделки със собствениците в качеството им на собственици, като показва отделно вноските от и разпределенията към собствениците и промените в притежаваните участия в дъщерните предприятия, които не водят до загуба на контрол.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ КЪМ СТАТИИТЕ НА ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

1. Отчет за финансовото състояние

1.1. Имоти, машини, съоръжения

	Земи	Сгради	Съоръжения	Машини и оборудване	Транспортни средства	Други активи	Капитали зирани разходи	Общо
Отчетна стойност								
Салдо към 31.12.2011	3 178	704	59	5 520	2 967	493	3 077	15 998
Постъпили	1 890		571	3 115	967	368	788	7 699
Излезли					(114)		(3 151)	(3 265)
Салдо към 31.12.2012	5 068	704	630	8 635	3 820	861	714	20 432
Постъпили	214			2	57	6	47	326
Излезли				(28)	(110)	(24)		(162)
Салдо към 31.12.2013	5 282	704	630	8 609	3 767	843	761	20 596
Амортизация								
Салдо към 31.12.2011	-	54	4	901	847	120	-	1 926
Постъпили		13	3	386	643	108		1 153
Излезли					(69)			(69)
Салдо към 31.12.2012	-	67	7	1 287	1 421	228	-	3 010
Постъпили		14	24	508	890	122		1 558
Излезли				(6)	(63)	(9)		(78)
Салдо към 31.12.2013	-	81	31	1 789	2 248	341	-	4 490
Балансова стойност								
Балансова стойност към 31.12.2012	5 068	637	623	7 348	2 399	633	714	17 422

Балансова стойност към 31.12.2013	5 282	623	599	6 820	1 519	502	761	16 106
-----------------------------------	-------	-----	-----	-------	-------	-----	-----	--------

В представените отчетни стойности на земите и сградите са включени: земи на стойност 4 164 хил.лв. и сгради с отчетна стойност 197 хил.лв., върху които са учредени ипотечи в полза на Уникредит Булбанк АД за обезпечаване на Договор за банков револвиращ кредит и Договор за поемане на кредитни ангажименти по линия за овъдрафт кредит и поземлени имоти на стойност 904 хил.лв., върху които са учредени ипотечи в полза на Сосиете Женерал Експресбанк АД за обезпечаване на Договори за кредит за финансиране на инвестиции от 18.04.2012г и от 17.10.2012г.

В отчетната стойност на активи в процес на изграждане е включен незавършен обект на строителство, с балансова стойност 564 хил.лв, върху който е учредена ипотечка в полза на Уникредит Булбанк АД за обезпечаване на Договор за банков револвиращ кредит 148/10.02.2010г.

1.2. Дълготрайни нематериални активи

	Програмни продукти	Други активи	Общо
Отчетна стойност			
Салдо към 31.12.2011	20	83	103
Постъпили	21		21
Салдо към 31.12.2012	41	83	124
Постъпили	4		4
Излезли	(1)		(1)
Салдо към 31.12.2013	44	83	127
Амортизация			
Салдо към 31.12.2011	7	76	83
Постъпили	7	1	8
Салдо към 31.12.2012	14	77	91
Постъпили	8	1	9
Излезли	(1)		(1)
Салдо към 31.12.2013	21	78	99
Балансова стойност			
Балансова стойност към 31.12.2012	27	6	33
Балансова стойност към 31.12.2013	23	5	28

1.3. Нетекучи финансови активи

Нетекучи финансови активи	31.12.2013 г.	31.12.2012 г.
Инвестиции в дъщерни предприятия	31 052	31 102
Инвестиции в асоциирани предприятия	32	32
Вземания по лизингови договори	3 718	5 528
Финансови активи на разположение за продажба	1 410	1 360
Общо	36 212	38 022

1.3.1. Инвестиции в дъщерни предприятия

Вид	31.12.2013 г.		31.12.2012 г.	
	размер	стойност	размер	стойност
Пи Ес Ай АД	99.26%	2 975	99.26%	2 975
Строителна компания Трейс АД	65.00%	39	65.00%	39
ПСФ Мостинженеринг АД	97.68%	1 612	97.68%	1 612
УСМ АД	99.69%	8 055	99.69%	8 055
Трейс-Бургас ЕАД	100.00%	250	100.00%	250
Августа Трейс ЕООД	100.00%	13	100.00%	13
Родопа Трейс ЕООД	100.00%	170	100.00%	170
Инфрастрой ЕООД	100.00%	3 408	100.00%	3 408
Трейс- Пловдив ЕООД	100.00%	1 245	100.00%	1 245
Трейс Кърджали АД	96.15%	1 250	96.15%	1 250
Пътна сигнализация и съоръжения ЕАД	100.00%	150	100.00%	150
Трейс Комерс ЕООД	100.00%	5	100.00%	5
Трейс Интернешънъл ЕООД	100.00%	1 300	100.00%	1 300
Трейс Холидей ЕООД	100.00%	7 062	100.00%	7 062
Трейс Роудс ЕАД			100.00%	50
Трейс Транс ЕООД	100.00%	4 801	100.00%	4 801
Трейс Своге ЕООД	100.00%	1	100.00%	1
Обезценка инвестиция в Строителна компания Трейс АД		(39)		(39)
Обезценка инвестиция в Трейс Пловдив ЕООД		(1 245)		(1 245)
ОБЕДИНЕНИЕ МЕТРО ТРЕЙС ДЗЗД	55.00%	-	55.00%	-
ТРЕЙС-БГ ДЗЗД	51.00%	-	51.00%	-
ТРЕЙС ИНЖЕНЕРИНГ ДЗЗД	51.00%	-	51.00%	-
ТРЕЙС ВИА ДЗЗД	95.00%	-	95.00%	-
МАГИСТРАЛА ТРЕЙС ДЗЗД	75.00%	-	75.00%	-
ДЗЗД ТРЕЙС РОДОПИ	60.00%	-	60.00%	-
ДЗЗД ТРЕЙС ЦЕНТЪР	70.00%	-	70.00%	-
ДЗЗД ТРЕЙС ИНЖЕКТ	60.00%	-	60.00%	-
ДЗЗД ТРЕЙС-ПЛЕВЕН	51.00%	-	51.00%	-
ХЕМУС А2 ДЗЗД	60.00%	-	60.00%	-
ТРЕЙС СВОГЕ ДЗЗД	60.00%	-	60.00%	-
ТРЕЙС ВИА БАТАК ДЗЗД	60.00%	-	60.00%	-
ТРЕЙС-БЕНЕСТ ДЗЗД		-	90.00%	-
СТРУМА КОРИДОР 4 ДЗЗД		-	60.00%	-
ТРЕЙС ВРАЦА ДЗЗД		-	60.00%	-
ТРЕЙС ГСМ ДЗЗД	51.00%	-	51.00%	-
ТРЕЙС ПОРДИМ ДЗЗД	80.00%	-	80.00%	-
ТРЕЙС ОРЕХОВИЦА ДЗЗД		-	80.00%	-
ТРЕЙС ВИТКОВИЦЕ ПАУЕР ИНЖЕНЕРИНГ ДЗЗД		-	70.00%	-
СЕРДИКА ДЗЗД	90.00%	-	90.00%	-
ЗАГОРЕ ДЗЗД	51.00%	-	51.00%	-
ТРЕЙС ЕНЕРДЖИ ДЗЗД		-	70.00%	-
АМ ТРЕЙС ДЗЗД	75.00%	-	75.00%	-
ТРЕЙС МЕТРО ЦЕНТЪР ДЗЗД		-	60.00%	-
ТРЕЙС СОЗОПОЛ ДЗЗД	75.00%	-	75.00%	-
ТРЕЙС СОП ДЗЗД	60.00%	-	60.00%	-
МЕТРО ДРУЖБА ДЗЗД	98.00%	-	98.00%	-

ТРЕЙС ГОРНО ЕЗЕРОВО ДЗЗД	-	80.00%	-
ТРЕЙС МУТ ДЗЗД	-	51.00%	-
НКМ 2012 ДЗЗД	-	60.00%	-
ТРЕЙС ЗАПАД ДЗЗД	70.00%	-	70.00%
ТРЕЙС СЛЪНЧЕВ БРЪГ ДЗЗД	70.00%	-	70.00%
ЛЮЛИН ТРЕЙС ДЗЗД	55.00%	-	55.00%
ТРЕЙС ИЗТОК ДЗЗД	70.00%	-	70.00%
ТРЕЙС ЕЪР ДЗЗД	80.00%	-	80.00%
ТРЕЙС СОП ЕООД	100.00%	-	100.00%
МЕТРО ДРУЖБА ЕООД	100.00%	-	100.00%
ВИТОША 2014 ДЗЗД	60.00%	-	60.00%
ТРЕЙС БС ДЗЗД	-	60.00%	-
ОБХОД ВРАЦА ДЗЗД	90.00%	-	90.00%
ТРЕЙС АПРИЛЦИ ДЗЗД	80.00%	-	80.00%
ОБХОД МОНТАНА ДЗЗД	90.00%	-	-
ТРЕЙС-КОРДЕЕЛ-ПЕРНИК ДЗЗД	60.00%	-	-
ТРЕЙС МОСТОВИК ДЖОЙНТ ВЕНЧЪР	90.00%	-	-
Общо		31 052	31 102

1.3.2. Инвестиции в асоциирани предприятия

Вид	31.12.2013 г.		31.12.2012 г.	
	размер	стойност	размер	стойност
Техностройинженеринг 99 АД	33%	32	33%	32
Воден Проект Стара Загора ДЗЗД	30%			
Общо		32		32

1.3.3. Вземания по лизингови договори – нетекущи

Вид	31.12.2013 г.	31.12.2012 г.
Вземания по лизинг от свързани лица в групата /нето/	3 718	5 528
Вземания по лизинг от свързани лица в групата	3 718	5 528
Общо	3 718	5 528

1.3.4. Финансови активи на разположение за продажба

Вид	31.12.2013 г.		31.12.2012 г.	
	размер	стойност	размер	стойност
Български строител ДЗЗД	13%	50	13%	50
ДЖИСИЕФ-СК-13-ТРЕЙС РЕЙЛИНФРА КОНС. АД	20%	10	20%	10
Трейс София АД	9,26%	1 350	6,54%	1 300
Общо		1 410		1 360

1.4. Нетекущи търговски и други вземания

Вид	31.12.2013 г.	31.12.2012 г.
Вземания от свързани лица в групата /нето/	1 756	306
Вземания по продажби	1 756	306
Вземания от свързани лица извън групата /нето/	2 396	5 063
Вземания по продажби	2 396	5 063
Други нетекущи вземания	794	95
Предоставени гаранции и депозити	618	
Предплатени разходи	168	83

Други вземания	8	12
Общо	4 946	5 464

Като нетекущи търговски вземания са отчетени гаранционни удръжки по строителни договори.

1.5. Активи по отсрочени данъци

Временна разлика	31 декември 2012		Движение на отсрочените данъци за 2013				31 декември 2013	
	временна разлика	отсрочен данък	увеличение		намаление		временна разлика	отсрочен данък
			временна разлика	отсрочен данък	временна разлика	отсрочен данък		
Активи по отсрочени данъци								
Обезценка	4 281	428	165	16	(23)	(2)	4 423	442
Компенсирувани отпуски	60	6	62	6	(60)	(6)	62	6
Доходи на физ.лица	160	16	177	18	(160)	(16)	177	18
Дългосрочни доходи на персонала	7	1					7	1
Начислени разходи	401	40	43	4	(133)	(13)	311	31
Общо активи:	4 909	491	447	44	(376)	(37)	4 980	498
Пасиви по отсрочени данъци								
Амортизации	1 305	131	143	14	(8)	(1)	1 440	144
Общо пасиви:	1 305	131	143	14	(8)	(1)	1 440	144
Отсрочени данъци (нето)	3 604	360	304	30	(368)	(36)	3 540	354

1.6. Материални запаси

Вид	31.12.2013 г.	31.12.2012 г.
Материали в т.ч. /нето/	2	1
Горива и смазочни материали	2	1
Стоки /нето/	765	765
Стоки	765	765
Общо	767	766

Като материални запаси (стоки) са отчетени активи на стойност 765 хил.лв, представляващи строителна техника, предназначена за отдаване под наем на дъщерни дружества през текущата година.

1.7. Текущи търговски и други вземания

Вид	31.12.2013	31.12.2012 г.
Вземания от свързани лица в групата /нето/	31 382	32 893
Вземания по продажби	31 660	27 957
Обезценка на вземания по продажби	(939)	(948)
Вземания по предоставени аванси		4 846
Вземания по дивиденди	591	943
Други вземания	70	95
Вземания от свързани лица извън групата /нето/	27 848	18 853
Вземания по продажби	4 084	14 456
Вземания по предоставени аванси	23 764	4 397

Вземания по продажби /нето/	1 991	106
Вземания по продажби	1 991	129
Обезценка на вземания по продажби		(23)
Вземания по предоставени аванси /нето/	127	5 790
Вземания по предоставени аванси	283	5 946
Обезценка на вземания по предоставени аванси	(156)	(156)
Вземания по дивиденди		13
Вземания по съдебни спорове /нето/	4	4
Вземания по съдебни спорове	4	4
Други текущи вземания	1 164	317
Предоставени гаранции и депозити	550	
Предплатени разходи	258	207
Други вземания	356	110
Общо	62 516	57 976

1.8. Данъци за възстановяване

Вид	31.12.2013 г.	31.12.2012 г.
Данък върху добавената стойност	35	
Корпоративен данък	190	
Общо	225	-

1.9. Текущи финансови активи

Текущи финансови активи	31.12.2013 г.	31.12.2012 г.
Вземания по лизингови договори	5 842	4 036
Кредити и вземания	5 580	6 273
Общо	11 422	10 309

1.9.1. Вземания по лизингови договори - текущи

Вид	31.12.2013 г.	31.12.2012 г.
Вземания по лизинг от свързани лица в групата /нето/	5 842	4 036
Вземания по лизинг от свързани лица в групата	5 842	4 036
Общо	5 842	4 036

1.9.2. Кредити и вземания – текущи

Вид	31.12.2013 г.	31.12.2012 г.
Кредити	5 580	6 273
Общо	5 580	6 273

1.9.2.1 Кредити

Вид	31.12.2013 г.	31.12.2012 г.
Вземания по кредити от свързани лица в групата /нето/	5 557	6 238
Вземания по кредити от свързани лица в групата	5 510	5 873
Вземания по лихви по кредити от свързани лица в групата	2 092	2 236
Обезценка на вземания по кредити от свързани лица в групата	(2 045)	(1 871)
Вземания по кредити от несвързани лица /нето/	23	35
Вземания по лихви по кредити от несвързани лица	23	35
Общо	5 580	6 273

Садда по предоставени заеми, без свързани лица

Кредитополучател	Краткосрочна част по амортизируема стойност	
	Главница	Лихви
Манитех ООД		3
Други		20
Общо	-	23

1.10. Парични средства

Вид	31.12.2013 г.	31.12.2012 г.
Парични средства в брой	25	22
в лева	22	19
във валута	3	3
Парични средства в разплащателни сметки	7 250	1 682
в лева	6 176	1 657
във валута	1 074	25
Парични еквиваленти	12	36
Вземания от подотчетни лица	6	
Други парични еквиваленти	6	36
Краткосрочни депозити	15 465	2 518
Общо	22 752	4 258

Равнение на Парични средства отчет за финансово състояние - отчет за паричен поток

Вид	31.12.2013 г.	31.12.2012 г.
Парични средства и парични еквиваленти в отчет за финансовото състояние	22 752	4 258
Лихви по краткосрочни депозити	(6)	(36)
Парични средства и парични еквиваленти в отчет за паричните потоци	22 746	4 222

1.11. Собствен капитал

1.11.1. Основен капитал

Вид акции	31.12.2013 г.			31.12.2012 г.		
	Брой акции	Стойност	Номинал	Брой акции	Стойност	Номинал
Изкупени и платени	24200000	24 200 000	1	24200000	24 200 000	1
Изкупени собствени акции	(1248)	(4 829)	3,87	(4 248)	(16 529)	3,89
Общо:	24 198 752	24 195 171		24 195 752	24 183 471	

Акционер	31.12.2013 г.				31.12.2012 г.			
	Брой акции	Стойност	Платени	% Дял	Брой акции	Стойност	Платени	% Дял
Галини-Н ЕООД	2 178 000	2 178 000	2 178 000	9.00%	2 178 000	2 178 000	2 178 000	9.00%
Николай Михайлов	19 492 000	19 492 000	19 492 000	80.55%	19 492 000	19 492 000	19 492 000	80.55%
Цветан Цонев	60 781	60 781	60 781	0.25%	60 781	60 781	60 781	0.25%

Манол Денев	36 740	36 740	36 740	0.15%	36 740	36 740	36 740	0.15%
Мирослав Манолов	22 000	22 000	22 000	0.09%	22 000	22 000	22 000	0.09%
Други акционери	2 409 231	2 409 231	2 409 231	9.96%	2 406 231	2 406 231	2 406 231	9.94%
Трейс Груп Холд АД- собствени акции	1 248	1 248	1 248	0.01%	4 248	4 248	4 248	0.02%
Общо	24 200 000	24 200 000	24 200 000	X	24 200 000	24 200 000	24 200 000	100%
Трейс Груп Холд АД- собствени акции по себестойност	(1 248)	(4 829)	(4 829)		(4 248)	(16 529)	(16 529)	
Общо /без изкупени собствени акции/:	24 198 752	24 195 171	24 195 171	100%	24 195 752	24 183 471	24 183 471	100%

1.11.2. Премии от емисии

Премии от емисии са формирани при емитиране капитал от дружеството през 2007г.

1.11.3. Резерви от преизчисления

Резервите, формирани от преизчисление на чуждестранни дейности, са в размер на 2 х.лв.

1.11.4. Резерви (включително резерви от преизчисления)

	Резерв от преизчисления	Общи резерви	Други резерви	Общо резерви
Резерви към 31.12.2011 г.		2420	2743	5 163
Преизчислени резерви към 31.12.2011 г.	-	2 420	2 743	5 163
Увеличения от:	-	-	6 246	6 246
Разпределение на печалба			6 246	6 246
Резерви към 31.12.2012 г.	-	2 420	8 989	11 409
Увеличения от:	2	-	2 844	2 846
Разпределение на печалба			2 844	2 844
Други	2			2
Резерви към 31.12.2013 г.	2	2 420	11 833	14 255

1.11.5. Финансов резултат

	Финансов резултат	Стойност
Печалба към 31.12.2011 г.		6 246
Преизчислен остатък към 31.12.2011 г.		6 246
Увеличения от:		3 481
Печалба за годината 2012		3 481

Намаления от:	(6 246)
Разпределение на печалба в резерви	(6 246)
Печалба към 31.12.2012 г.	3 481
Увеличения от:	9 051
Печалба за годината 2013	9 051
Намаления от:	(3 481)
Разпределение на печалба в резерви	(2 844)
Разпределение на дивиденди	(637)
Печалба към 31.12.2013 г.	9 051
Финансов резултат към 31.12.2011 г.	6 246
Финансов резултат към 31.12.2012 г.	3 481
Финансов резултат към 31.12.2013 г.	9 051

1.12. Нетекущи финансови пасиви

Нетекущи финансови пасиви	31.12.2013 г.	31.12.2012 г.
Задължения по лизингови договори	421	734
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност	2 172	385
Общо	2 593	1 119

1.12.1. Задължения по лизингови договори - нетекущи

Вид	31.12.2013 г.	31.12.2012 г.
Задължения по лизинг към несвързани лица	421	734
Общо	421	734

1.12.2. Финансови пасиви отчитани по амортизирана стойност – нетекущи

Вид	31.12.2013 г.	31.12.2012 г.
Задължения по получени кредити	2 172	385
Общо	2 172	385

1.12.2.1. Задължения по получени кредити

Вид	31.12.2013 г.	31.12.2012 г.
Задължения по кредити към финансови предприятия	2 172	385
Общо	2 172	385

1.13. Нетекущи търговски и други задължения

Вид	31.12.2013 г.	31.12.2012 г.
Задължения към свързани лица в групата	3 285	4 590
Задължения по доставки	3 285	4 590
Задължения към свързани лица извън групата	-	286
Задължения по доставки	-	286
Задължения по доставки	1 425	
Други нетекущи задължения	618	-
Задължения по гаранции и депозити	618	-
Общо	5 328	4 876

Като нетекущи търговски задължения са отчетени гаранционни удръжки на подизпълнители по строителни договори.

1.14. Нетекущи провизии

Вид	31.12.2013 г.	31.12.2012 г.
Провизии за дългосрочни доходи на персонала	7	7
Общо	7	7

1.15. Текущи финансови пасиви

Текущи финансови пасиви	31.12.2013 г.	31.12.2012 г.
Задължения по лизингови договори	308	4 630
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност	4 858	9 374
Общо	5 166	14 004

1.15.1. Задължения по лизингови договори – текущи

Вид	31.12.2013 г.	31.12.2012 г.
Задължения по лизинг към несвързани лица	308	4 630
Общо	308	4 630

1.15.2. Финансови пасиви отчитани по амортизирана стойност - текущи

Вид	31.12.2013 г.	31.12.2012 г.
Задължения по получени кредити	4 858	9 374
Общо	4 858	9 374

1.15.2.1 Задължения по получени кредити

Вид	31.12.2013 г.	31.12.2012 г.
Задължения по кредити към свързани лица в групата	636	1 733
Задължения по лихви по кредити към свързани лица в групата	34	206
Задължения по кредити към финансови предприятия	4 179	7 416
Задължения по лихви по кредити към финансови предприятия	9	19
Общо	4 858	9 374

Получени заеми, без свързани лица

Банка / Кредитор	Договорен размер на кредита	Л. %	Падеж	Обезпечения/Гаранции
МКВ Юнионбанк АД	4000	1мес Sofibor+3.25%	25.7.2016	Запис на заповед
Уникредит Булбанк АД	8000	1седм.Sofibor+5.1%	30.7.2014	Ипотeka, залог
Уникредит Булбанк АД	1500	1седм.Sofibor+5.1%	26.12.2014	Овърдрафт
SG Експресбанк АД	490	1мес Euribor+3.75%	30.5.2015	Ипотeka
SG Експресбанк АД	250	1мес Euribor+3.75%	30.10.2015	Ипотeka

Салда по получени заеми, без свързани лица

Банка / Кредитор	Краткосрочна част по амортизируема стойност		Дългосрочна част по амортизируема стойност	
	Главница	Лихви	Главница	Лихви
МКВ Юнионбанк АД	1 200	8	2 034	
Уникредит Булбанк АД	2 732	1		
SG Експресбанк АД	247		138	
Общо	4 179	9	2 172	-

1.16. Текущи търговски и други задължения

Вид	31.12.2013 г.	31.12.2012 г.
Задължения към свързани лица в групата	36 439	38 642
Задължения по доставки	11 099	19 375
Задължения по получени аванси	25 340	19 261
Други задължения		6
Задължения към свързани лица извън групата	17 932	9 724
Задължения по доставки	15 326	6 895
Задължения по получени аванси	1 291	1 887
Задължения по дивиденди	899	520
Задължения по гаранции и депозити	416	422
в т.ч. гаранции на НС, УС, СД	416	422
Задължения по доставки	6 823	2 519
Задължения по получени аванси	8 773	747
Други текущи задължения	1 414	646
Задължения по гаранции и депозити	548	
Задължения по застраховки	351	227
Други задължения	515	419
Общо	71 381	52 278

1.17. Данъчни задължения

Вид	31.12.2013 г.	31.12.2012 г.
Данък върху добавената стойност		317
Корпоративен данък	1 022	640
Корпоративен данък - лихви	190	190
Данък върху доходите на физическите лица	24	24
Данък върху разходите	14	3
Общо	1 250	1 174

1.18. Задължения към персонал

Вид	31.12.2013 г.	31.12.2012 г.
Задължение към персонал	149	146
в т.ч. задължения по неизползвани отпуски	50	50
Задължение към социално осигуряване	37	35
в т.ч. задължения по неизползвани отпуски	9	9
Задължение към ключов ръководен персонал - възнаграждения	152	134
Задължение към ключов ръководен персонал - осигуровки	1	1
Общо	339	316

2. Отчет за доходите

2.1. Приходи

2.1.1. Приходи от продажби

Вид приход	2013 г.	2012 г.
Продажби на стоки в т.ч.	-	675
Продажби на машини и оборудване		675
Продажби на услуги в т.ч.	133 392	159 169
СМР услуги	131 364	155 318

Услуги по управление на обекти	2 028	3 102
Консултански услуги		749
Други приходи в т.ч.	1 277	953
Продажби на материали	9	5
Приходи от наеми	1 238	944
Отписани задължения	4	2
Възстановена обезценка на вземания	23	
Други	3	2
Общо	134 669	160 797

2.1.2. Финансови приходи

Вид приход	2013 г.	2012 г.
Приходи от участия	99	294
Приходи от лихви в т.ч.	1 482	1 706
по търговски заеми	334	692
по лизингови договори	940	882
по депозити	175	54
по сметки	6	2
по търговски вземания	27	76
Други финансови приходи	22	29
Общо	1 603	2 030

2.2. Разходи

2.2.1. Използвани суровини, материали и консумативи

Вид разход	2013 г.	2012 г.
Горивни и смазочни материали	102	109
Резервни части	26	39
Работно облекло		1
Ел. енергия	19	23
Топлоенергия	7	7
Вода		1
Гуми	9	
Офис материали и консумативи	4	5
Канцеларски материали	25	31
Рекламни материали	12	16
Тръжни документи	6	11
Други материали	14	30
Общо	224	273

2.2.2. Разходи за външни услуги

Вид разход	2013 г.	2012 г.
Подизпълнители	117 476	146 023
Нает транспорт	10	
Наеми	220	188
Реклама	134	86
Съобщителни услуги	44	54
Консултански и други договори	646	536
Граждански договори и хонорари	76	5
Застраховки	209	260

Данъци и такси	95	76
Охрана	82	85
Трудова медицина	7	
Абонаменти	16	
Техническо обслужване ДМА	18	15
Обучение	7	5
Други разходи за външни услуги	68	58
Общо	119 108	147 391

2.2.3. Разходи за амортизации

Вид разход	2013 г.	2012 г.
Разходи за амортизации на производствени	1 194	845
дълготрайни материални активи	1 194	844
дълготрайни нематериални активи		1
Разходи за амортизации на административни	373	316
дълготрайни материални активи	364	309
дълготрайни нематериални активи	9	7
Общо	1 567	1 161

2.2.4. Разходи за заплати и осигуровки на персонала

Разходи за:	2013 г.	2012 г.
Разходи за заплати на в т.ч.	3 216	3 915
производствен персонал		329
административен персонал	3 216	3 586
Разходи за осигуровки на в т.ч.	210	214
производствен персонал		34
административен персонал	210	180
Общо	3 426	4 129

2.2.5. Обезценка на активи

Вид разход	2013 г.	2012 г.
Разходи от обезценка на вземания	(9)	770
Разходи от обезценка на финансови активи	174	1 910
Общо	165	2 680

2.2.6. Други разходи

Вид разход	2013 г.	2012 г.
Разходи за командировки	64	52
Разходи представителни	72	166
Разходи за глоби и неустойки	22	
Разходи за лихви по държавни вземания	1	49
Разходи за дарения	46	16
Разходи по изпълнителни дела		18
Провизии за задължения		336
Разходи без документ	8	22
Социални разходи, предоставени в натура	30	10
Непризнат данъчен кредит	6	
Отписани вземания	7	26
Общо	256	695

2.2.7. Суми с корективен характер

Вид разход	2013 г.	2012 г.
Балансова стойност на продадени активи /нето/	-	635
Балансова стойност на продадени активи		635
Общо	-	635

2.2.8. Финансови разходи

Вид разход	2013 г.	2012 г.
Разходи за лихви в т.ч.	567	1 424
по търговски заеми	96	193
по заеми от финансови предприятия	306	474
по лизингови договори	163	711
по търговски задължения	2	46
Отрицателни курсови разлики	5	12
Други финансови разходи	876	588
Общо	1 448	2 024

2.2.9. Резултат от освобождаване на нетекущи активи

Вид разход	2013 г.	2012 г.
Резултат от освобождаване от имоти, машини, съоръжения	1	5
Балансова стойност на отписани активи	69	45
Приходи от освобождаване от активи	70	50
Общо	1	5

2.2.10. Разход за данъци

Вид разход	2013 г.	2012 г.
Данъци от печалбата	1022	640
Други	6	-277
Общо	1 028	363

Съгласно действащото законодателство печалбите се облагат с корпоративен данък в размер 10%. За изчисляване размера на отсрочените данъци е ползвана ставка 10%, която се очаква да е валидна при обратното проявление.

3. Друг всеобхватен доход

Дружеството е реализирало друг всеобхватен доход през текущия период в размер на 2 х.лв в резултат на преизчисления на чуждестранни дейности.

ДРУГИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ

1. Свързани лица и сделки със свързани лица

Дружеството оповестява следните свързани лица:

Собственик на капитала на дружеството упражняващ контрол е Николай Ганчев Михайлов – 80.56%.

Дъщерни предприятия на предприятието:

ПИ ЕС АЙ АД	ЛЮЛИН ТРЕЙС ДЗЗД
СТРОИТЕЛНА КОМПАНИЯ ТРЕЙС АД	ДЗЗД ТРЕЙС ИНЖЕКТ
ПСФ МОСТИНЖЕНЕРИНГ АД	ДЗЗД ТРЕЙС-ПЛАВЕН

УСМ АД	ХЕМУС А2 ДЗЗД
ТРЕЙС-БУРГАС ЕАД	ТРЕЙС СВОГЕ ДЗЗД
АВГУСТА ТРЕЙС ЕООД	ТРЕЙС СОЗОПОЛ ДЗЗД
РОДОПА ТРЕЙС ЕООД	ТРЕЙС СОП ДЗЗД
ИНФРАСТРОЙ ЕООД	МЕТРО ДРУЖБА ДЗЗД
ТРЕЙС КЪРДЖАЛИ АД	ДЗЗД ТРЕЙС РОДОПИ
ТРЕЙС- ПЛОВДИВ ЕООД	ТРЕЙС ВИА БАТАК ДЗЗД
ТРЕЙС СОП ЕООД	ДЗЗД ТРЕЙС ЦЕНТЪР
МЕТРО ДРУЖБА ЕООД	ТРЕЙС ЕЪР ДЗЗД
ПЪТНА СИГНАЛИЗАЦИЯ И СЪОРЪЖЕНИЯ ЕАД	АМ ТРЕЙС ДЗЗД
ТРЕЙС КОМЕРС ЕООД	ОБХОД ВРАЦА ДЗЗД
ТРЕЙС ИНТЕРНЕТЪНЪЛ ЕООД	ВИТОША 2014 ДЗЗД
ТРЕЙС ХОЛИДЕЙ ЕООД	ОБХОД МОНТАНА ДЗЗД
ТРЕЙС РОУДС ЕАД	ТРЕЙС ИЗТОК ДЗЗД
ТРЕЙС ТРАНС ЕООД	ТРЕЙС ГСМ ДЗЗД
ТРЕЙС СВОГЕ ЕООД	ТРЕЙС ПОРДИМ ДЗЗД
ТРЕЙС МОСТОВИК ДЖОЙНТ ВЕНЧЪР	ОБЕДИНЕНИЕ МЕТРО ТРЕЙС ДЗЗД
ТРЕЙС АПРИЛЦИ ДЗЗД	ТРЕЙС-БГ ДЗЗД
ТРЕЙС ЗАПАД ДЗЗД	ТРЕЙС-КОРДЕБЕЛ-ПЕРНИК ДЗЗД
ТРЕЙС СЛЪНЧЕВ БРЯГ ДЗЗД	МАГИСТРАЛА ТРЕЙС ДЗЗД
ТРЕЙС ИНЖЕНЕРИНГ ДЗЗД	СЕРДИКА ДЗЗД
ТРЕЙС ВИА ДЗЗД	ЗАГОРЕ ДЗЗД

Предприятия с малцинствено участие:

ТРЕЙС СОФИЯ АД

Асоциирани предприятия на предприятието:

ТЕХНОСТРОЙИНЖЕНЕРИНГ 99 АД

Други:

ТРЕЙС ГРУП ХОЛД КЛОН БЕЛГРАД

ТРЕЙС БОЛКАНС ООД

ВОДЕН ПРОЕКТ СТАРА ЗАГОРА ДЗЗД

Други свързани лица извън групата:

Предприятия от групата на „Галини-Н” ЕООД

ГАЛИНИ-Н ЕООД

ДЕКОН ЕООД

ДЖИ СИ ЕФ СК-13 ТРЕЙС РЕЙЛИНФРА КОНС.АД

ДЖИ СИ ЕФ СК-13 ТРЕЙС РЕЙЛИНФРА КОНСОРЦИУМ

СК-13 ТРАНССТРОЙ АД

АДВАЛ АД

СБ ИНЖЕНЕРИНГ АД

МЕГАИНВЕСТ-ХОЛД ЕООД

Ключов ръководен персонал на предприятието:

Николай Ганчев Михайлов- Изпълнителен Директор и Председател на СД

Цветан Иванов Цонев- Изпълнителен Директор и Член на СД

Иван Димитров Христов- Член на СД

Манол Пейчев Денев- Член на СД

Мирослав Калчев Манолов- Член на СД

Антон Николов Дончев- Член на СД

Мария Георгиева Каварджикова- Член на СД

Дружеството оповестява следните саща към 31.12.2013г. и 31.12.2012 г. със свързани лица

Продажби на свързани лица в групата

Клиент	Вид сделка	31.12.2013 г.	31.12.2012 г.
Пи Ес Ай АД	Продажба на услуги, стоки, лихви	277	1 427
Трейс Бургас ЕАД	Продажба на услуги, стоки, лихви	767	1 001
Трейс Транс ЕООД	Продажба на услуги, лихви	757	679
УСМ АД	Продажба на услуги, лихви	268	237
ПСФ Мостинженеринг АД	Продажба на услуги, стоки, лихви	239	930
Родопс Трейс ЕООД	Продажба на услуги	210	307
Трейс Интернешънъл ЕООД	Продажба на услуги	12	11
Трейс Комерс ЕООД	Продажба на услуги, лихви	17	17
Пътна сигнализация и съоръжения ЕАД	Продажба на услуги, лихви	9	21
Трейс Кърджали АД	Продажба на услуги	144	50
Инфрастрой ЕООД	Продажба на услуги, ДМА, лихви	231	219
Трейс Роудс ЕАД	Продажба на услуги, лихви	249	244
Трейс София АД	Продажба на услуги, ДМА, лихви	761	342
Трейс Своге ЕООД	Продажба на услуги	3	9
Трейс СОП ЕООД	Продажба на услуги, материали	7	7
Метро Дружба ЕООД	Продажба на услуги	12	1
ДЗД Обединение Метро Трейс	Продажба на услуги		31 345
ДЗД Магистрала Трейс	Продажба на услуги		47 103
ДЗД Трейс-БГ	Продажба на услуги, лихви		90
ДЗД Пи Ес Ай-Стройинженеринг	Продажба на услуги		3
ДЗД Трейс Инжект	Продажба на услуги	6 060	4 234
Стройинженеринг-Казанлък ЕООД	Продажба на услуги		6
ДЗД Трейс Еър	Продажба на услуги	56	
ДЗД Трейс Запад	Продажба на услуги	8 899	
ДЗД Хемус А2	Продажба на услуги	20 756	10 780
ДЗД Трейс Своге	Продажба на услуги	10 553	5 509
ДЗД Трейс Виа	Продажба на услуги		6 506
ДЗД Трейс Пордим	Продажба на услуги	2 330	2 330
ДЗД Трейс Изток	Продажба на услуги	6 796	1 290
ДЗД Люлин Трейс	Продажба на услуги	500	229
ДЗД Трейс СОП	Продажба на услуги	466	
ДЗД Трейс Слънчев бряг	Продажба на услуги	3 452	1 237
ДЗД Витоша 2014	Продажба на услуги	255	121
ДЗД Метро Дружба	Продажба на услуги	34 547	
ДЗД Трейс Априлци	Продажба на услуги	4 180	
ДЗД Обход Враца	Продажба на услуги	2 993	
Общо		105 806	116 285

Продажби на свързани лица извън групата

Клиент	Вид сделка	31.12.2013 г.	31.12.2012 г.
Галини-Н ЕООД	Продажба на услуги		11 676
Инжпроект ООД	Продажба на услуги		14
Галини ЕООД	Продажба на услуги		36
СБ Инженеринг АД	Продажба на услуги		154
Джи Си Еф СК-13 Трейс Рейлинфра консорциум	Продажба на услуги	17 279	32 660
Мегаинвест-холд ЕООД	Продажба на услуги	258	165
ДЗД Воден проект Стара Загора	Продажба на услуги	1 566	
Общо		19 103	44 705

Покупка от свързани лица в групата

Доставчик	Вид сделка	31.12.2013 г.	31.12.2012 г.
Пи Ес Ай АД	Покупка на услуги, на ДМА, лихви	289	250
Трейс Бургас ЕАД	Покупка на услуги	1	3
УСМ АД	Покупка на услуги	20	222
ПСФ Мостинженеринг АД	Покупка на услуги	2 301	4 807
СК Трейс АД	Покупка на услуги, лихви	11	138
Родона Трейс ЕООД	Покупка на услуги	150	
Трейс Интернешънъл ЕООД	Покупка на услуги	1 083	215
Трейс Комерс ЕООД	Покупка на услуги, материали	54	87
Пътна сигнализация и съоръжения ЕАД	Покупка на услуги	286	
Трейс Пловдив ЕООД	Покупка на ДМА		963
Трейс Роудс ЕАД	Покупка на услуги, ДМА, лихви	1 312	7 806
Трейс София АД	Покупка на услуги, ДМА, лихви, материали	33 722	40 949
Виор Велика Моравя АД	Покупка на услуги	3	
ДЗД Люлин Трейс	Покупка на услуги	2	
Общо		39 234	55 440

Покупка от свързани лица извън групата

Доставчик	Вид сделка	31.12.2013 г.	31.12.2012 г.
Галини-Н ЕООД	Покупка на услуги	46 043	37 099
Инжпроект ООД	Покупка на услуги, ДМА	10	12
Джи Си Еф СК-13 Трейс Рейлинфра консорциум	Покупка на услуги	64	108
СК-13 Трансстрой АД	Покупка на услуги	138	517
Мегаинвест-холд ЕООД	Покупка на услуги	335	138
Общо		46 590	37 874

Вземания от свързани лица в групата

Клиент	31.12.2013 г.	31.12.2012 г.
Пи Ес Ай АД	2 616	3 144
Трейс Бургас ЕАД	3 463	3 469
Трейс Транс ЕООД	294	38
УСМ АД	2 515	2 414
ПСФ Мостинженеринг АД	780	3 276
СК Трейс АД	29	20
Августа Трейс ЕООД	591	649
Родона Трейс ЕООД	195	262
Трейс Интернешънъл ЕООД	4	
Трейс Комерс ЕООД	19	2
Пътна сигнализация и съоръжения ЕАД	410	423
Инфрастрой ЕООД	1 170	1 405
Трейс Пловдив ЕООД	120	101
Трейс Роудс ЕАД		2 185
Трейс София АД	126	1 780
Трейс СОП ЕООД	1	1
Метро Дружба ЕООД	1	1

ДЗД Обединение Метро Трейс		13
ДЗД Обединение Метро Младост		157
ДЗД Трейс-Плевен		40
ДЗД Трейс-БГ		4 042
ДЗД Сердика	3	3
ДЗД Трейс Инжект	2 092	1 886
ДЗД Хемус А2	76	2 075
ДЗД Трейс Своге	3 889	3 878
ДЗД Трейс Виа	420	1 568
ДЗД Люлин Трейс	134	246
ДЗД Трейс СОП	1 737	
ДЗД Витоша 2014	113	121
ДЗД Метро Дружба	8 187	
ДЗД Обход Враца	2 983	
ДЗД Трейс Запад	1 167	
ДЗД Трейс Еър	3	
Общо	33 138	33 199

Вземания от свързани лица извън групата

Клиент	31.12.2013 г.	31.12.2012 г.
Галини-Н ЕООД	23 764	7 292
Инжпроект ООД	28	28
Галини ЕООД		22
Декон ЕООД		138
Джи Си Еф СК-13 Трейс Рейлинфра консорциум	6 234	16 318
Мегаинвест-холд ЕООД	218	118
Общо	30 244	23 916

Задължения към свързани лица в групата

Доставчик	31.12.2013 г.	31.12.2012 г.
Пи Ес Ай АД	91	1 683
УСМ АД		3
ПСФ Мостинженеринг АД		1 928
СК Трейс АД	28	20
Родопс Трейс ЕООД	162	
Трейс Интернешпънъл ЕООД	189	312
Трейс Комерс ЕООД		3
Трейс Кърджали АД		115
Трейс Пловдив ЕООД		172
Трейс Роудс ЕАД		1 953
Трейс София АД	13 915	17 930
ДЗД Трейс-БГ		7
ДЗД Обход Монтана	3 696	
ДЗД Обход Враца	917	
ДЗД Хемус А2	48	5 330
ДЗД Трейс Своге	1 203	2 377
ДЗД Трейс-Кордел-Перник	531	
ДЗД Трейс Пордим		268
ДЗД Трейс Изток		375

ДЗЗД Трейс СОП	18 365	3 985
ДЗЗД Трейс Слънчев бряг		405
ДЗЗД Метро Дружба	579	6 366
Общо	39 724	43 232

Задължения към свързани лица извън групата

Доставчик	31.12.2013 г.	31.12.2012 г.
Галини-Н ЕООД	15 085	6 629
Джи Си Еф СК-13 Трейс Рейлинфра консорциум	149	1 899
СК-13 Трансстрой АД	96	403
Мегаинвест-холд ЕООД	140	137
ДЗЗД Воден проект Стара Загора	1 147	
Задължения по дивиденди	899	520
Ръководство	416	422
Общо	17 932	10 010

Предоставени кредити на свързани лица в групата

Кредитополучател	Договорен размер на кредита	Л. %	Падеж	Обезпечения/Гаранции
Трейс София ЕАД	4000	5.1%+1-седм.SOFIBOR	26.7.2014	запис на заповед
СК Трейс АД	962	10,5%	31.12.2014	запис на заповед
Трейс Интернешпънъл ЕООД	200	10,5%	31.12.2014	запис на заповед
Трейс Пловдив ЕООД	60	10,5%	31.12.2014	запис на заповед
Трейс Комерс ЕООД	3000	10,5%	31.12.2014	запис на заповед
ТРЕЙС БОЛКАНС ЕООД	1254	10,5%	20.9.2014	запис на заповед

Сазда по кредити, предоставени на свързани лица в групата

Кредитополучател	Краткосрочна част по амортизируема стойност	
	Главница	Лихви
Пи Ес Ай АД		343
СК Трейс АД	876	1 088
СК Трейс АД - обезценка	(876)	(1 088)
Трейс Интернешпънъл ЕООД	200	12
Трейс Пловдив ЕООД	48	121
Трейс Пловдив ЕООД-обезценка	(48)	(33)
Трейс Комерс ЕООД	400	479
Трейс Транс ЕООД		6
УСМ АД		4
Трейс София ЕАД	2 732	12
Трейс Болканс ООД	1 254	27
Общо	4 586	971

Начислени приходи от лихви по предоставени кредити на свързани лица в групата

Кредитополучател	Вземане към	Начислени	Получени	Вземане към
	31.12.2012 г.	през 2013 г.	през 2013 г.	31.12.2013

Пи Ес Ай АД	420	2	79	343
Трейс Интернешънъл ЕООД	-	12		12
СК Трейс АД	995	93		1 088
СК Трейс АД- обезценка	(995)			(1 088)
ПСФ Мостинженеринг АД	79	4	83	-
Трейс Пловдив ЕООД	116	5		121
Трейс Пловдив ЕООД-обезценка				(33)
Трейс Болканс ООД	-	27		27
Трейс Комерс ЕООД	587	94	202	479
Трейс Транс ЕООД	6			6
УСМ АД	4			4
Трейс Роудс ЕАД	-	3	3	-
Трейс Бургас ЕАД	8	2	10	-
Трейс София ЕАД	21	92	101	12
Общо	1 241	334	478	971

Получени кредити от свързани лица в групата

Банка / Кредитор	Договорен размер на кредита	Л. %	Падеж	Обезпечения/Гаранции
Трейс Холидей ЕООД	411	10,5%	31.12.2014	запис на заповед
Трейс Кърджали АД	600	10,5%	31.12.2014	запис на заповед

Салда по получени кредити от свързани лица в групата

Банка / Кредитор	Краткосрочна част по амортизируема стойност	
	Главница	Лихви
Трейс Кърджали АД	286	3
Трейс Холидей ЕООД	350	31
Общо	636	34

Начислени разходи за лихви по получени кредити от свързани лица в групата

Банка / Кредитор	Задължение	Начислени	Платени	Задължение
	31.12.2012 г.	през 2013 г.	през 2013 г.	30.6.2013 г.
Трейс Интернешънъл ЕООД	1	1	2	-
Трейс Кърджали АД	97	42	136	3
Трейс Холидей ЕООД	4	38	10	31
Пи Ес Ай АД	79	-	79	-
Метро Трейс ДЗЗД	3	2	5	-
Хемус А2 ДЗЗД	22	11	33	-
Метро Младост ДЗЗД		1	1	-
Трейс Болканс ООД		1	1	-
Общо	206	96	267	34

2. Финансови показатели

Коефициенти	2013 г.	2012 г.	Разлика	
	Стойност	Стойност	Стойност	%

Рентабилност:				
На собствения капитал	0,13	0,06	0,07	128%
На активите	0,06	0,03	0,03	125%
На пасивите	0,11	0,05	0,06	123%
На приходите от продажби	0,07	0,02	0,05	210%
Ефективност:				
На разходите	1,08	1,02	0,06	5%
На приходите	0,93	0,98	(0,05)	-5%
Ликвидност:				
Обща ликвидност	1,25	1,08	0,17	16%
Бърза ликвидност	1,24	1,07	0,17	16%
Незабавна ликвидност	0,44	0,21	0,22	103%
Абсолютна ликвидност	0,29	0,06	0,23	363%
Финансова автономност:				
Финансова автономност	0,80	0,82	(0,02)	-2%
Задлъжнялост	1,24	1,21	0,03	2%